

Mao Zedung

**Partinin
Çalışma Tarzını
Düzeltilim**

AYDINLIK
YAYINLARI

Mao Zedung

Partinin Çalışma Tarzını Düzeltelim

AYDINLIK YAYINLARI

No: 20

Mao Zedung'un bu kitapta yer alan üç yazısı, ilk defa Proleter Devrimci Aydınlik Yayinlari tarafından. Kasim 1970'te yayınlanmistti. Eserin İngilizcesiyle yeniden karşılaştırılan ve düzeltilen bu üç yazıyı, "Kitaba Tapmaya KarşıÇıkalım" adlı yazıyı da ekleyerek, tekrar okuyucalarımıza sunuyoruz.

Aydınlık Yayınları

Kitaba Tapmaya Karşı Çıkalım

Mayıs 1930

I. Araştırma yapmayanın söz hakkı yoktur

Eğer bir meseleyi araştırmadıysanız, o mesele üzerinde konuşma hakkından mahrum edilirsiniz. Bu çok katı bir tutum değil mi? Hayır, hiç de değil. Bir meselenin şimdiki durumunu ve geçmişini derinliğine ele almaz ve özü hakkında hiç bir şey bilmezseniz, onunla ilgili olarak söylediğiniz her şey hiç şüphesiz saçma olacaktır. Herkesin bildiği gibi, saçmalamak hiç bir meseleyi çözmez. Öyleyse sizi konuşma hakkından mahrum etmek neden haksızlık olsun? Birçok yoldaş gözlerini yumuyor ve saçmalıyor. Bu, bir komünist için utanç verici bir şeydir. Bir komünist nasıl olur da gözlerini yumar ve saçmalar?

Olmaz böyle şey!

Olmaz böyle şey!

Araştırma yapmalısınız!

Saçma sapan konuşmamalısınız!

II. Bir mesele üzerinde araştırma yapmak o meseleyi çözmek demektir

Bir meseleyi çözemiyor musunuz? O halde, oturun ve o meselenin şimdiki durumunu ve geçmişini araştırın! Meseleyi etraflı bir şekilde araştırdığınız zaman, onun nasıl çözüleceğini anlayacaksınız. Sonuçlar daima araştırma yaptıktan sonra ortaya çıkar, önce değil. Ancak birmankafa, hiç araştırma yapmaksızın, tek başına ya da bir grupla birlikte "bir çözüm bulmak" ya da "bir fikir geliştirmek" için kafa patlatır. Şunu önemle belirtmek gerekir ki, bu ne kesin bir çözüme, ne de iyi bir fikre götürür. Başka bir deyişle, bu kimse yanlış bir çözüme ve yanlış bir fikre varmaya mahkumdur.

Bir yere varır varmaz siyasî demeçler vermekten hoşlanan, daha meselelerin sadece dış görünüşlerini ya da önemsiz ayrıntılarını görmüşken, etrafa çalım satarak önüne gelen her şeyi eleştirip mahkûm eden, göreve yeni atanmış kadroların, gerilla önderlerinin ve denetleme çalışması yapan yoldaşların sayısı hiç de az değildir. Böylesi tamamen sübjektif saçma konuşmalar gerçekten iğrençtir. Bu insanlar, her şeyi arap saçına çevirmeye, kitlelerin güvenini kaybetmeye ve hiç bir meseleyi çözememeye mahkumdurlar.

Yönetici mevkilerde bulunan ve güç meselelerle karşılaştıklarında onları çözemeyerek, yakınıp sızlanan birçok kimse vardır. Bu insanlar sabırsızlık göstererek "yetenekleri olmadığı ve işi yapamadıkları" gerekçesiyle başka bir göreve aktarılmalarını isterler. Bunlar, bir korkağın söyleyebileceği şeylerdir. Oturduğunuz yerden kalkın, sorumluluğunuz altında olan her kesimi dolaşın

ve Konfüçyüs'ün yaptığı gibi "her şeyi soruşturun" ¹. O zaman ne kadar yeteneksiz olursanız olun, meseleleri çözdüğünüzü göreceksiniz. Çıkıp dolaşmadan önce kafanızda hiç birşey olmayabilir, fakat dönüşte meseleleri çözmek için gerekli her türlü malzeme kafanızda olacaktır. İşte meseleler böyle çözülür. Çıkıp dolaşmak mutlaka gerekli midir? Hayır, değildir. Size zor gelen bir meselenin kaynağına inebilmek ve onun şimdiki durumunu öğrenebilmek için, durumu yakından bilen kimselerle bir bilgi derleme toplantısı yapabilirsiniz. Bundan sonra, size zor gelen meseleyi çözmek kolay olacaktır.

Araştırma yapmak, uzun hamilelik aylarına, meselenin çözümü ise doğum anına benzetilebilir. Bir mesele üzerinde araştırma yapmak, aslında onu çözmek demektir.

III. Kitaba tapmaya karşı çıkalım

Kitaplarda yazılı olan her şey doğrudur: Kültür bakımından geri olan Çin köylüleri hâlâ bu anlayıştadırlar. İşin tuhafı, Komünist Partisi içinde bile bir tartışma sırasında daima "Göster, kitapta nerede yazılı?" diyen kimseler vardır. Daha yüksek bir yönetim organından gelen bir talimata doğru dediğimiz zaman, bunu talimat sırf "daha yüksek bir yönetim organı"ndan geldiği için değil, muhtevası mücadelenin objektif ve sübjektif şartlarına uygun düştüğü ve onun ihtiyaçlarına cevap verdiği için söyleriz. Talimatları, sırf daha yüksek bir organdan geldikleri için, somut şartların ışığında inceleyip tartışmadan, şekilci bir tavırla ve körükörüne yerine getirmek son derece yanlıştır. Partinin çizgisinin ve taktiklerinin kitleler arasında derin kökler salmamasının nedeni, bu şekilciliğinyol açtığı zarardır. Daha yüksek bir organdan gelen talimatı körükörüne ve hiç bir anlaşmazlık yokmuşçasına uygulamak, aslında onu uygulamak değil, ona en ustalıkla bir şekilde karşı çıkmak ya da onu baltalamak demektir.

Sosyal bilimleri sadece kitaplardan öğrenme yöntemi de, aynı şekilde son derece tehlikelidir ve hatta insanı karşı-devrim yolunu tutmaya kadar bile götürebilir. Sosyal bilimleri öğrenirken kendilerini sadece kitaplarla sınırlamış bir yığın Çin komünistinin karşı-devrimciler haline gelmeleri, bunu açıkça ispatlamaktadır. Marksizm doğrudur derken, bunu hiç şüphesiz Marks bir "kahin" olduğu için değil, onun teorisi pratiğimiz ve mücadelemiz içinde ispatlandığı için söyleriz. Mücadelemizde Marksizme ihtiyacımız vardır. Marks'ın teorisini kabul ederken, onun bir "kehanet" olduğu yolundaki şekilci ya da mistik düşünce aklımızın ucundan bile geçmez. Marksist kitaplar okumuş olan birçok kimsenin devrimi terk ederek birer dönem haline gelmelerine rağmen, okuma yazma bilmeyen İşçiler Marksizmi çok İyi kavrarlar. Marksist kitapları elbette incelemeliyiz, ama bu inceleme ülkemizin somut şartlarıyla birleştirilmelidir. Kitaplar gereklidir, fakat somut durumdan kopuk bir şey olan kitaba tapmayı yenmeliyiz.

Kitaba tapmayı nasıl yenebiliriz? Bunun tek yolu, somut durumu araştırmaktır.

IV. Somut durumu araştırmamak, kaçınılmaz olarak sınıf güçlerinin idealist bir şekilde değerlendirmesine ve çalışmaya idealist bir şekilde yön verilmesine yol açar. Bu da, ya oportünizme ya da darbeciliğe götürür.

Bu sonuçtan şüphe mi ediyorsunuz? Gerçekler sizi onu kabul etmeye zorlayacaktır. Hiç bir araştırmayapmaksızın siyasî durumu değerlendirmeyi ya da mücadeleye rehberlik etmeyi bir deneyin. Böyle bir değerlendirmenin ya da rehberliğin temelsiz ve İdealist olup olmadığını, oportünist ya da darbeci hatalara götürüp götürmediğini göreceksiniz. Mutlaka götürecektir. Bunun nedeni, harekete geçmeden önce dikkatli bir plan yapmamak değil, Kızıl Ordumuzun gerilla birliklerinde sık sık rastlandığı gibi, plan yapmadan önce belirli sosyal durumu dikkatlice incelememektir. Li Guey² tipindeki subaylar suç işleyen erleri ne zaman cezalandıracaklarını bilmezler. Sonuç olarak, suçlular kendilerine haksız davranıldığına inanır, ortaya birçok anlaşmazlık çıkar ve önderler bütün itibarlarını kaybederler. Buna Kızıl Orduda sık sık rastlanmıyor mu?

Kitleleri kazanabilmek ve düşmanı yenebilmek için idealizmi yıkmalı, oportünist ve darbeci hatalara karşı uyanık olmalıyız. İdealizmi yıkmanın tek yolu, zahmetekatlanıp somut durumu araştırmaktır.

V. Sosyal ve İktisadî araştırmanın hedefi sınıf güçlerini doğru bir şekilde değerlendirmek ve sonra da mücadele için doğru taktikler tespit etmektir

Sosyal ve İktisadî şartları neden araştırmamız gerekiyor sorusuna cevabımız budur. Dolayısıyla, araştırmamızın konusu bölük pörçük sosyal olgular değil, bütün sosyal sınıflardır. Son zamanlarda, Kızıl Ordunun Dördüncü Ordusundaki yoldaşlar, dikkatlerini genel olarak araştırma çalışmasına yöneltmişlerdir³, fakat çoğunun kullandığı yöntem yanlıştır. Bu yüzden, araştırmalarının sonuçlarına bir bakkal hesabı kadar basit olmakta, ya bir taşra budalasının şehre indiği zaman dinlediği garip hikayelere ya da kalabalık bir şehrin uzaktan, bir dağın tepesinden görünüşüne benzemektedir. Bu tür araştırmanın pek bir yararı yoktur ve bizim esas amacımıza ulaşmamızı sağlayamaz. Esas amacımız çeşitli sosyal sınıfların siyasî ve İktisadî durumlarını öğrenmektir. Araştırmamızın sonucu, her sınıfın mevcut durumunu ve gelişmelerindeki iniş çıkışları gösteren bir tabloyu ortaya koymalıdır. Mesela, köylülüğün bileşimini araştırırken, sadece kiracılık ilişkilerine göre ayrılan mülk sahibi köylülerin, yarı-mülk sahibi köylülerin ve kiracı köylülerin sayılarını bilmemiz yetmez. Daha da önemlisi, sınıf ya da tabakalara göre ayrılan zengin köylülerin, orta köylülerin ve yoksul köylülerin sayısını da bilmemiz gerekir. Tüccarların bileşimini araştırırken, sadece tahıl, giyim eşyası, ilaç yapımında kullanılan bitkiler vb. gibi her ticaret dalıyla uğraşanların sayısını bilmemiz yetmez. Daha da önemlisi, küçük tüccarların orta tüccarların ve büyük tüccarların sayılarını da bilmemiz gerekir. Sadece her ticaret dalının durumunu araştırmamız yetmez, daha da önemlisi her ticaret dalındaki sınıf ilişkilerini araştırmamız gerekir. Sadece farklı ticaret dalları arasındaki ilişkileri araştırmamız da yetmez, daha da önemlisi, farklı sınıflar arasındaki ilişkileri de araştırmamız gerekir. Esas araştırma yöntemimiz farklı sosyal sınıfları ayrıntılı bir biçimde incelemek olmalıdır. Bundan amacımız, farklı sosyal sınıflar arasındaki ilişkileri anlamak, sınıf güçlerini doğru bir şekilde değerlendirmek ve sonra da devrimci mücadelede esas gücü hangi sınıfların teşkil ettiğini, hangi sınıfların müttefik olarak kazanılacağını ve hangi sınıfların devrileceğini tayin ederek, mücadele için doğru taktikler tespit etmektir. Tek amacımız budur.

Araştırılması gereken sosyal sınıflar hangileridir? Şunlardır:

- Sanayi proletaryası, Zanaat işçileri, Tarım işçileri, Yoksul köylüler, Şehir yoksulları, Lumpen-

proletarya, Zanaat ustaları, Esnaf

- Orta köylüler
- Zengin köylüler Toprak ağaları Ticaret burjuvazisi Sanayi burjuvazisi

Araştırma yaparken, bütün bu sınıfların ya da tabakaların durumlarını dikkate almalıyız. Şimdi çalıştığımız bölgelerde sadece sanayi proletaryası ve sanayi burjuvazisi yoktur. Bütün diğerlerine sürekli olarak rastlamaktayız. Mücadele taktiklerimiz, bütün bu sınıf ve tabakalara ilişkin taktiklerdir.

Geçmişteki araştırmalarımızın ciddi kusurlarından biri de, köylük bölgelere gereğinden 'fazla önem vererek şehirleri ihmal etmemiz olmuştur. Bunun sonucunda, şehiryoksullarına ve ticaret burjuvazisine ilişkin taktiklerimiz, birçok yoldaş için her zaman belirsiz kalmıştır. Mücadelenin gelişmesi, dağları bırakarak ovalara inmemizi sağladı. ⁴Ovalara indik, ama hâlâ dağlardaymışız gibi düşünüyoruz. Köylük bölgeleri olduğu kadar, şehirleri de bilmemiz gerekir, yoksa devrimci mücadelenin ihtiyaçlarına cevap veremeyiz.

VI. Çin'de devrimci mücadelenin zaferi, Çinli yoldaşların Çin'in şartlarını kavramalarına bağlıdır

Mücadelemizin hedefi, demokrasi aşamasından geçerek sosyalizme ulaşmaktır. Bu görevin ilk adımı, toprak ağası sınıfını, emperyalizmi ve Guomindang rejimini yıkmak için, işçi sınıfının çoğunluğunu kazanarak, köylü kitlelerini ve şehir yoksullarını harekete geçirerek demokratik devrimi tamamlamaktır. İkinci adım, bu mücadelenin gelişmesini izleyecek olan sosyalist devrimi gerçekleştirmektir. Bu büyük devrimci görevi yerine getirmek hiç de basit ve kolay bir iş değildir. Bu, tamamen proletarya partisinin doğru ve sağlam taktiklerine bağlıdır. Eğer proletarya partisinin mücadele taktikleri yanlışsa, kararsızsa ya da yalpalıyorsa, devrim mutlaka geçiçi olarak yenilgiye uğrar. Burjuva partilerinin de kendi mücadele taktiklerini sürekli olarak tartıştıklarını akıldan çıkarmamak gerekir. Burjuva partileri, işçi sınıfını yolundan saptırmak ve Komünist Partisi önderliğinden koparmak için işçi sınıfı içinde reformcu etkilerin nasıl yayılabileceğini, yoksul köylü ayaklanmalarının zengin köylüler tarafından nasıl başarılabileceğini ve devrimci mücadeleleri bastırmak için haydutların nasıl örgütlenilebileceğini düşünürler. Sınıf mücadelesinin durmadan şiddetlendiği ve göğüs göğüse verilmekte olduğu bir durumda, proletaryazaferine ulaşmak için tamamen kendi partisinin, yani Komünist Partisinin doğru ve sağlam taktiklerine dayanmak zorundadır. Bir Komünist Partisinin doğru ve sağlam mücadele taktikleri, hiç bir zaman birkaç kişi tarafından masa başında tespit edilemez. Bu taktikler, kitle mücadelesinin seyri içinde, yani somut tecrübelerden doğarlar. Buyüzden, her zaman sosyal şartları incelemeli ve pratik araştırmalar yapmalıyız. Esnek olmayan, tutucu ve şekilci olan ve mesnetsiz bir iyimserliğe kapılan yoldaşlar, şimdiki mücadele taktiklerinin mükemmel olduğunu. Partinin Altıncı Millî Kongresinin "belgeler kitabı"nın³ kalıcı zaferi teminat altına aldığı ve sadece mevcut yöntemlere bağlı kalarak her zaman zafer kazanılabileceğini sanıyorlar. Bu fikirler tamamen yanlıştır ve komünistlerin mücadele içinde yeni ve elverişli şartlar yaratmaları fikriyle hiç bir ortak yanları yoktur. Bu fikirler, tamamen tutucu bir çizgiyi temsil etmektedirler. Bu çizgi, tamamen bertaraf edilmediği takdirde devrimi ağır kayıplara uğratacak ve bizzat bu yoldaşlara zarar verecektir. Kızıl Ordumuzda her şeyi oluruna bırakan, hiç bir şeyi derinliğine kavramaya çalışmayan ve mesnetsiz bir iyimserliğe kapılan bazı yoldaşların bulunduğu açıktır. Ve bu yoldaşlar, "bu proletertavırdır" aldatmacasını yaymaktadırlar. Bunlar, bütün gün masa

başında pinekleyip karınlarını tıka basa doldurur,oma kitlelerin arasına gidip araştırma yapmazlar. Nezaman konuşsalar, ağızlarından dökülen basmakalıp sözlerle adamı hasta ederler. Bu yoldaşları uykularından uyandırmak için sesimizi yükseltmeli ve onlara şöyle haykırmalıyız:

Tutucu fikirlerinizi derhal değiştirin!

Onların yerine ilerici ve militan komünist fikirleri koyun!

Mücadeleye atılın!

Kitlelerin arasına gidin ve gerçekleri araştırın!

VII. Araştırma tekniği

1. Bilgi derleme toplantıları düzenleyin ve araştırmayı tartışma yoluyla yürütün.

Gerçeğe yaklaşmanın, sonuçlar çıkarmanın biricik yolu budur. Eğer tartışma yoluyla araştırma yapmak üzere bilgi derleme toplantıları düzenlemez de sadece tek bir kişinin kendi tecrübelerini aktarmasına dayanırsanız, hataişlemeniz çok kolay olur. Böyle toplantılarda kilit meseleleri değil de, sıradan meseleleri tartışmaya kalkarsanız,az çok doğru sonuçlar elde etmeniz bile mümkün olmaz.

2. Bilgi derleme toplantılarına nasıl insanlar katılmalıdır?

Bunlar, sosyal ve İktisadî şartları iyi bilen kimseler olmalıdır. Yaş söz konusu olduğunda, en iyisi yaşlılardır, çünkü onlar hem zengin bir tecrübeye sahiptirler, hem desadece olup biteni bilmekle kalmazlar, aynı zamanda nedenleri ve sonuçları da kavrarlar. Toplantılara mücadeletecrübesi olan gençler de katılmalıdır, çünkü onlar ilerici fikirlere ve keskin gözlere sahiptirler. Meslek söz konusu olduğunda, bu toplantılara işçiler, köylüler, tüccarlar, aydınlar, zaman zaman askerler ve hattâ bazen gezginci dilenciler de katılmalıdır. Hiç şüphesiz, belirli bir konu görüşüldüğünde o konuyla ilgili olmayanların toplantıya katılması gerekmez. Mesela, araştırmanın konusu ticaret olduğunda işçiler, köylüler ve öğrenciler toplantıya katılmasalar da olur.

3. Çok sayıda insanın katıldığı bir bilgi derleme toplantısı mı, yoksa az sayıda insanın katıldığı bir bilgi derleme toplantısı mı daha iyidir?

Bu, araştırmacının toplantı yönetme yeteneğine bağlıdır. Eğer araştırmacı toplantı yönetmede ustaysa, toplantıya on, yirmi, hattâ daha fazla insan çağrılabilir. Toplantıya çok sayıda insanın katılması yararlı bir şeydir. Aldığınız cevaplardan, oldukça kesin istatistikler (mesela, yoksul köylülerin toplam köylü nüfusunun yüzde kaçınımeydana getirdiği konusunda) ve oldukça doğru sonuçlar (mesela, toprağın eşit olarak dağıtılmasının mı, yoksafarklı miktarlarda dağıtılmasının mı daha iyi olduğu konusunda) elde edebilirsiniz. Hiç şüphesiz, toplantıya çok sayıda insanın katılmasının zararlı yanları da vardır. Eğertoplantı yönetme yeteneğinden yoksunsanız, düzeni sağlamakta güçlük çekersiniz. Dolayısıyla, toplantıya katılacakların sayısı, araştırmacının yeteneğine bağlıdır. Amaen azından üç kişinin katılması zorunludur, yoksa elde edilen bilgiler gerçek durumu yansıtmada son derece sınırlı kalır.

4. Araştırma için ayrıntılı bir taslak hazırlayın.

Önceden ayrıntılı bir taslak hazırlanmalı, toplantıya katılanlar cevaplarını bu taslağa göre vermelidirler. Açık olmayan ya da belirsiz olan her nokta tartışılmalıdır. Ayrıntılı taslak temel konuları, alt başlıkları ve aynı zamanda ayrıntılı maddeleri kapsamalıdır. Mesela, temel konuticaret olduğunda, kumaş, tahıl, diğer ihtiyaç maddelerive ilaç yapımında kullanılan bitkiler bu konunun alt başlıkları olabilir. Aynı şekilde kumaş başlığı altında pamuklu,ipek, atlas gibi ayrıntılı maddeler yer alabilir.

5. Araştırmaya bizzat katılın.

İlçe yönetiminin başkanından merkezî hükümetin başkanına, müfreze komutanından başkomutana, Parti şube sekreterinden Parti genel sekreterine kadar yöneticilik sorumluluğu taşıyan herkes, sadece rapor okumakla yetinmemeli, belirli sosyal ve İktisadî şartların araştırılmasına bizzat katılmalıdır. Çünkü araştırma yapmak ve raporokumak birbirinden tamamen farklı şeylerdir.

6. Derinlemesine araştırma yapın.

Yeni araştırma yapan bir kimse, belli bir yer (mesela bir köy ya da kasaba) ya da belli bir mesele (mesela tahılya da para meselesi) hakkında tam bir bilgi edinebilmekiçin derinliğine bir-iki araştırma yapmalıdır. Belli bir yerin ya da meselenin derinliğine araştırılması, ilerde başka yerlerin ya da meselelerin araştırılmasını kolaylaştıracaktır.

7. Kendiniz not alın.

Araştırmacı, sadece bilgi derleme toplantılarına başkanlık etmekle ve toplantıya katılanları doğru bir şekilde yönetmekle kalmamalı, aynı zamanda kendisi not almalıve sonuçları kendisi yazmalıdır. Bunu, onun yerine başkalarının yapması iyi bir şey değildir.

NOTLAR

1. Bkz. Konfüçyüs'ün Seçme Eserleri, III. Kitap, -Pa Yi-: -Konfüçyüs Ataların Tapınağına girdiğinde her şeyi soruşturdu-
2. Li Kuey, Kuzey Sung Hanedanı döneminin (960-1127) sonlarına doğru meydana gelen köylü savaşını anlatan Şuy Hu Çuan(Bataklık Kahramanları) adlı ünlü Çin romanının bir kahramanıdır. Li Kuey, sade, açık sözlü ve köylülerin devrimci davasına son derece sadık, ama kaba ve patavatsız bir kimseydi.
3. Mao Zedung yoldaş araştırmaya her zaman büyük önem vermiş. sosyal araştırmayı önderlik çalışmasında en önemli görev ve siyasetin belirlenmesinin temeli olarak görmüştür.Araştırma çalışması. Kızıl Ordunun Dördüncü Ordusu içindeMao Zedung yoldaşın rehberliğinde yavaş yavaş geliştirildi.Mao Zedung yoldaş, sosyal araştırmanın çalışmanın süreklibir parçası olması gerektiğini belirtti. Kızıl Ordunun SiyasiŞubesi, kitle mücadelesinin durumu, gericilerin durumu, halkın iktisadi hayatı ve köylük bölgelerdeki her sınıfın sahipolduğu toprak miktarı gibi konulan içeren ayrıntılı anketkağıtları hazırladı. Kızıl Ordu her gittiği yerde önce o yöredeki sınıfların durumunu öğreniyor, ondan sonra da kitlelerin ihtiyaçlarına uygun sloganları tespit ediyordu.
4. Burada "dağlar", Kiangsi ve Hunan eyaletleri sınırı boyunca uzanan Çinkang dağlarıdır. "Ovalar" ise güney Kiangsi ve batı Fukien'deki ovalardır. 1929 Ocağında Mao Zedung yoldaş, iki büyük devrimci üs alanı kurmak amacıyla, Kızıl Ordunun Dördüncü Ordusunun ana kuvvetini Çinkang dağlarından güney Kiangsi ve batı Fukien'e indirdi.
5. "Belgeler kitabı". Çin Komünist Partisinin 1928 Temmuzundaki Altıncı Milli Kongresinde kabul edilen kararlardan oluşuyordu. Bunlar arasında siyasi karar ve köylü meselesi, toprak meselesi ve siyasi iktidarın kurulması meselesine ilişkin kararlar da vardı. 1929 yılı başlarında Kızıl Ordunun Dördüncü Ordusunun Cephe Komitesi, Kızıl Ordu içindeki Parti örgütlerine ve mahalli Parti örgütlerine dağıtılmak üzere bu kararları kitap biçiminde yayınladı.

İnceleme tarzımızı yeniden düzenleyelim

Mayıs 1941

Bütün Parti içindeki inceleme yöntemimizi ve sistemimizi yeniden düzenlememizi öneriyorum. Bunun nedenleri şunlardır:

1.

Çin Komünist Partisinin yirmi yılı boyunca, Marksizm-Leninizm'in evrensel gerçeği Çin devriminin somut pratiğiyle gittikçe daha fazla kaynaşmıştır. Partimizin çocukluk döneminde Marksizm-Leninizm'i ve Çin devrimini ne kadar sığ ve yetersiz bir şekilde kavradığımızı hatırlayacak olursak, bugünkü kavrayışımızın çok derin ve zengin olduğunu görebiliriz. Felakete uğrayan Çin milletinin eniyi evlatları yüz yıl boyunca, her ölenin yerini bir yenisi olarak, ülkeyi ve halkı kurtaracak gerçeği bulmak için savaştılar ve hayatlarını feda ettiler. Bununla gurur duyuyoruz. Ama Marksizm-Leninizm'i, yani gerçeklerin en doğrusunu, milletimizi kurtaracak silahların en güdüsünü ancak Birinci Dünya Savaşından ve Rusya'daki Ekim Devriminden sonra bulduk. Bu silahın kullanılmasını, yayılmasını ve örgütlenmesini ilk başlatan, Çin Komünist Partisi oldu. Marksizm-Leninizm'in evrensel gerçeği Çin devriminin somut pratiğiyle kaynaşır kaynaşmaz. Çin devrimine yepyeni bir görünüm kazandırdı. Partimiz Japonya'ya karşı Direnme Savaşının patlak vermesinden bu yana, Marksizm-Leninizm'in evrensel gerçeğine dayanarak, bu savaşın somut pratiğini, Çin'i ve bugünkü dünyayı incelemede ileri bir adım attı ve aynı zamanda Çin tarihini incelemeye başladı. Bütün bunlar çok iyi belirtilerdir.

Mao Zedung yoldaş bu raporu Yenan'daki bir kadro toplantısı için hazırladı. Bu rapor ve Partinin Çalışma Tarzını Düzeltelim- ve -Basmakalıp Parti Yazılarına Karşı Çıkalım- adlı iki makale, Mao Zedung yoldaşın düzeltme hareketi üzerine yazdığı temel eserlerdir. Mao Zedung yoldaş, bu makalelerde, Parti içindeki Parti çizgisiyle ilgili geçmişteki ayrılıkları ideolojik düzeyde özetlemiş ve Marksizm-Leninizm kisvesi altında Parti içinde varlığını sürdüren, kendilerini esas olarak subjektivist ve sekter eğilimlerde gösteren ve ifade tarzı olarak basmakalıp Parti yazılarını kullanan küçük burjuva ideolojisini ve çalışma tarzını tahlil etmiştir. Marksizm-Leninizm'in ideolojik ilkelerine uygun olarak, çalışma tarzını düzeltmek üzere Parti çapında bir Marksist-Leninist eğitim hareketi için çağrıda bulunmuştur. Bu çağrı, hemen gerek Parti içinde gerekse Parti dışında, proletarya ideolojisi ile küçük burjuva ideolojisi arasında

2.

Ama hâlâ eksiklerimiz, hem de çok büyük eksiklerimiz var. Kanımca, bu eksiklerimizi gidermezsek, çalışmalarımızda ve Marksizm-Leninizm'in evrensel gerçeğini Çin devriminin somut pratiğiyle kaynaştırma büyük davamızda bir adım bile ilerleyemeyiz.

Birinci olarak bugünkü şartların incelenmesini ele alalım. Günümüzün iç ve dış şartlarının incelenmesinde bir büyük bir tartışmaya yol açmıştır. Bu tartışma, proletarya ideolojisinin hem Parti içindeki, hem de Parti dışındaki durumunu sağlamlaştırmış, geniş kadroların ideolojik bakımdan

büyük ilerleme kaydetmelerini ve Partinin eşi görülmemiş bir birliğe ulaşmasını sağlamıştır.

ölçüde başarılı olduk; ama bizimki gibi büyük bir siyasî parti için, bu konuların her bir yönüyle, siyasî, askerî, İktisadî ve kültürel yönleriyle ilgili olarak topladığımız malzeme bölük pörçük, yaptığımız araştırma çalışmaları isesistemsizdir. Genellikle son yirmi yıl içersinde, bu yönlerde malzeme toplama ve bu malzemeleri inceleme konusunda sistemli ve kapsamlı bir çalışmada bulunmadık vebugün objektif gerçekliğin araştırılması ve incelenmesi için uygun bir ortamdan yoksunuz. "Gözleri kapalı serçeyakalamaya çalışan bir adam" ya da "el yordamıyla balık tutmaya çalışan bir kör" gibi davranmak, özen göstermeden ve dikkatsiz çalışmak, laf ebeliği yapmak ve yüzeysel bilgiyle yetinmek; bu, Partimizdeki birçok yoldaş arasında hâlâ var olan son derece kötü bir çalışma tarzı, Marksizm-Leninizm'in ruhuna tamamen aykırı bir çalışma tarzıdır. Marks, Engels, Lenin ve Stalin bize, şartları ciddi bir şekilde incelememiz gerektiğini, sübjektif isteklerden değil, objektif gerçeklikten hareket etmemiz gerektiğini öğretmişlerdir. Ama birçok yoldaşımız bu gerçeği açıkça çiğnemektedir.

İkinci olarak, tarihin incelenmesini ele alalım. Gerçi birkaç Parti üyesi ve sempatizan bu işe girişti, ama bu çalışma örgütlü bir biçimde yapılmadı. Birçok Parti üyesi gerek son yüz yılın, gerekse eski çağların Cin tarihinden hâlâ habersizdir. Birçok Marksist-Leninist bilimadamı, eski Yunanistan'a değinmeden konuşmamakta, ama kendi atalarını unutmaktadır. Günümüz şartlarını vegeçmiş tarihi ciddi bir şekilde incelemek için uygun bir ortam yoktur.

Üçüncü olarak, uluslararası devrimci tecrübenin incelenmesini, Marksizm-Leninizm'in evrensel gerçeğinin incelenmesini ele alalım. Birçok yoldaş Marksizm-Leninizm'idevrimci pratiğin ihtiyacını karşılamak için değil, sırf inceleme yapmış olmak için inceliyor. Bu yüzden de, okuyorlar, ama okuduklarını özümleyemiyorlar. Marks, Engels, Lenin ve Stalin'den tek yanlı birtakım aktarmalar yapıyorlar; ama onların tutumunu, bakış açısını ve yöntemini Çin'in bugünkü şartlarına, tarihine ya da Çin devriminin meselelerinin somut tahliline ve çözümüne uygulayamıyorlar. Marksizm-Leninizme karşı böyle bir tavır, özellikle orta ve üst kademelerdeki kadrolar arasında çok büyük zarara yol açar.

Sözünü ettiğim bu üç şey, yani günümüz şartlarını incelemeyi ihmal etmek, tarihi incelemeyi ihmal etmek ve Marksizm-Leninizmi uygulamayı ihmal etmek, çok kötü bir çalışma tarzını doğurur. Bu çalışma tarzının yaygınlaşması, birçok yoldaşımıza zarar vermiştir.

Gerçekten de, saflarımız arasında, bu çalışma tarzı yüzünden yolunu şaşırılmış birçok yoldaş vardır. Ülke içindeki ve dışındaki, eyalet, il ve ilçelerdeki somut şartları sistemli ve kapsamlı bir biçimde araştırmak ve incelemek istemeyen bu yoldaşlar, sadece kendi dar bilgilerine ve "Bana öyle geliyorsa öyledir" gibi bir anlayışa dayanarak traflarına emirler yağdırıyorlar. Bu sübjektivist çalışmaları, yoldaşlarımızın çoğu arasında hâlâ mevcut değil mi?

Kendi tarihimiz hakkında hiç bir şey bilmedikleri ya da pek az şey bildikleri için utanacakları yerde gurur duyanlar var. En önemlisi de, Afyon Savaşından bu yanayüz yıllık Çin tarihini ve Çin Komünist Partisinin tarihini gerçekten bilenlerin sayısı pek az. Hemen hiç kimse son yüzyılın iktisadî, siyasî, askerî ve kültürel tarihini ciddi bir şekilde incelemeye girişmemiştir. Kendi ülkelerinden bihaber olan bazı kimseler ise, eski yabancı kitaplardan edindikleri son derece yetersiz ve bölük pörçük bilgiler dayanarak, eski Yunanistan'a ve diğer yabancı ülkelere ait masallar anlatmaktadırlar.

Yıllardır, yurt dışından dönen öğrencilerde bu hastalık vardır. Avrupa'dan, Amerika'dan ya da Japonya'dan yurda dönen bu öğrenciler yabancı şeyleri papağan gibitekrarlamaktadır. Birer gramfon olup çıkmakta ve yenişeyleri kavrama ve yaratma görevlerini unutmaktadırlar. Bu hastalık Komünist Partisine de bulaşmış bulunmaktadır.

Gerçi Marksizmi inceliyoruz, ama çoğumuzun inceleme tarzı Marksizme taban tabana aykırıdır. Daha doğrusu, birçoğumuz, Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in bize içtenlikle öğütledikleri temel ilkeyi, yani teori ile pratiğin birliği ilkesini ihlal ediyoruz. Bu ilke ihlal edilince de, onatamamen zıt bir ilke, yani teori ile pratiğin ayrılığı ilkesi icat ediliyor. Okullarda ve çalışan kadroların eğitiminde, felsefe öğretmenleri öğrencilerine Çin devriminin mantığını incelemeleri için yol göstermiyorlar; iktisat öğretmenleri öğrencilerine Çin ekonomisinin özelliklerini incelemeleri için yol göstermiyorlar; siyaset bilimi öğretmenleri öğrencilerine Çin devriminin taktiklerini incelemeleri için yol göstermiyorlar; askerlik bilimi öğretmenleri öğrencilerine Çin'in özel şartlarına uygulanmış strateji ve taktikleri incelemeleri için yol göstermiyorlar vb. Bunun sonucunda hata yaygınlaşıyor ve halk için zararlı bir hale geliyor. Bir kimse Yenan'da öğrendiklerini Fusien'de nasıl uygulayacağını bilemiyor. İktisat profesörleri Sınır Bölgesi parası ile Guomindang parası - arasındaki ilişkiyi açıklayamadıkları için, bunu doğal olarak öğrenciler de açıklayamıyor. Bu yüzden, birçok öğrenci arasında çarpık bir anlayış yaratılmış bulunmaktadır; Çin'in meseleleriyle ilgilenenleri ve Parti talimatlarını ciddiye alacakları yerde, öğretmenlerinden öğrendikleri sözüm ona ebedî ve değişmez dogmalara bağlanmaktadır.

Hiç kuşkusuz, sözünü ettiğim çalışma tarzı. Parti içindeki en kötü çalışma tarzıdır; yoksa genel durumun böyle olduğunu söyleyemiyorum. Ama gene de bu tür kimseler vardır. Üstelik sayıca çok fazla olmadıkları halde, çok büyük zarara yol açmaktadırlar. Bu mesele hafife alınmamalıdır.

3.

Bu fikri daha iyi açıklayabilmek için, iki zıt tutumu karşılaştırmak istiyorum.

Birincisi, sübjektivist tutumdur.

Sübjektivist tutuma sahip olan bir kimse, çevreyi sistemli ve kapsamlı bir biçimde incelemeyi, sadece sübjektif hevesle çalışır ve bugünkü Çin konusundaki bilgisi son derece bulanıktır. Sübjektivist tutuma sahip olan bir kimse, tarihi parçalara ayırır; Çin'i değil, yalnızca eski Yunanistan'ı bilir ve Çin'in uzak ve yakın geçmişi hakkında haberdardir. Marksist-Leninist teoriyi soyut bir şekilde vehiç bir hedef gütmeyi inceler. Marks, Engels, Lenin ve Stalin'e, Çin devriminin teorik ve taktik meselelerini çözmeye yarayacak tutumu, bakış açısını ve yöntemi elde etmek için değil, sırf teoriyi incelemiş olmak için başvurur. Oku hedefe göndereceğine, rastgele fırlatır. Marks, Engels, Lenin ve Stalin, bize, objektif gerçeklerden hareket etmemiz ve eylemimize yol gösterecek kanunları bu gerçeklerden çıkarmamız gerektiğini öğretmişlerdir. Bunuyapabilmek için de, Marks'ın dediği gibi, malzemeyi ayrıntılı olarak toplamalı, onu bilimsel tahlile tabi tutmalı ve senteze vardirmalıyız. Birçokları bunun tam tersini yapıyorlar. Birçokları araştırma çalışması yapmakla birlikte, ne bugünkü Çin'in, ne de dünkü Çin'in incelenmesiyle ilgilenmiyor ve incelemelerini gerçeklikten kopuk boş "teoriler" arasına hapsediyorlar. Birçokları ise, pratik çalışma yapıyorlar, ama objektif şartları incelemeyi hiç önem vermiyor, genellikle sırf hevese dayanıyor ve siyasetin yerine kişisel duygularını geçiriyorlar. Bunların hepsi de, sübjektif olana dayanarak, objektif gerçeklerin varlığını gözardı ediyorlar.

Konuşma yaparken A, B, C, Dve 1, 2, 3, 4 gibi uzun uzun başlıklar sıralıyor, yazı yazarken de gevezelikten başka bir şey yapmıyorlar. Bunların,gerçeği olgularda arama diye bir meseleleri yoktur; sadece tumturaklı sözlerle "göze hoş görünmek isterler. Gösterişli, fakat kofturlar; sağlam olmadıkları için çabuk kırılırlar. Her zaman haklıdırlar, dünyanın bir numaralı otoritesidirler, her yere yetişen "padişah elçileridirler".!İşte, gaflarımızdaki bazı yoldaşların çalışma tarzı budur.Bu çalışma tarzını kendi davranışlarımıza hakim kılmak kendimize zarar vermektir, başkalarına öğretmek başkalarına zarar vermektir, devrimi yönetmede kullanmak ise devrime zarar vermektir. Özetleyecek olursak, bilime ve Marksizm-Leninizme aykırı olan bu sübjektivist yöntem, Komünist Partisinin, işçi sınıfının, halkın ve milletin tehlikeli bir düşmanıdır. Parti ruhunun saf olmayışının bir göstergesidir. Karşımızda tehlikeli bir düşman durmaktadır, onu altetmeliyiz. Ancak sübjektivizm aldedildiği zaman, Marksizm-Leninizm gerçeği galebe çalabilir.Parti ruhu sağlaştırılabilir ve devrim zafere ulaşabilir. Şunu belirtmemiz gerekir: Eğer bilimsel bir tutum yoksa, yani teori ile pratiğin birleştirilmesi konusunda Marksist-Leninist bir yaklaşım yoksa, Parti ruhu ya hiç yok demektir ya da yetersizdir.

Bu tür kimseleri çok iyi anlatan bir beyit vardır. Şöyle der:

Duvar da büyüyen kamışların ucu ağır, gövdesi ince, kökü yukarlardadır; Tepelerdeki bambu filizlerinin ucu sivri, kabuğu kalın, içi boş olur.

Bu sözler, bilimsel bir tutuma sahip olmayan; Marks Engels, Lenin ve Stalin'in eserlerinden sadece kelimeler ve cümleler aktarabilen ve gerçek bilgiyle elde edilmemiş haksız bir üne sahip olan kimseleri ne kadar güzel anlatıyor! Bu hastalıktan gerçekten kurtulmak isteyenlere, bu beyiti akıldan çıkarmamalarını, hatta daha da cesaret gösterip odalarının duvarına yazmalarını öğütlerim.Marksizm-Leninizm bir bilimdir; bilim ise, dürüst ve sağlam bilgi demektir; bilimde yalan dolana yer yoktur. Öyleyse, dürüst olalım.

İkincisi, Marksist-Leninist tutumdur.

Marksist-Leninist tutuma sahip olan bir kimse, Marksizm-Leninizmin teori ve yöntemini çevrenin sistemli ve kapsamlı bir biçimde araştırılmasına ve incelenmesine uygular. Sadece hevesle çalışmakla yetinmez, aynı zamanda Stalin'in dediği gibi, devrimci heyecan ile pratikliği birleştirir. Bu tutumda olan bir kimse, tarihi parçalara ayırmaz. Yalnızca eski Yunanistan'ı bilmekle yetinmez, aynı zamanda Çin'i de öğrenmek ister. Yalnızca yabancı ülkelerin devrimci tarihini değil, aynı zamanda Çin'in devrimci tarihini de; yalnızca bugünkü Çin'i değil, aynı zamanda yakın geçmişteki Çin'i, hattâ daha eski Çin'i de öğrenmek ister. Bu tutumda olan bir kimse, Marksizm-Leninizmin teorisini belli bir amaçla inceler; yani Marksist - Leninist teoriyi Çin devriminin gerçek hareketiyle kaynaştırmak ve bu teoriden, Çin devriminin teorik ve taktik sorunlarını çözecek tutumu, bakış açısını ve yöntemi elde etmek amacıyla inceler. Bu tutum, oku hedef gönderme tutumudur. "Hedef" Çin devrimidir; "ok" ise Marksizm-Leninizmdir. Biz Çin komünistleri bu oku arıyoruz, çünkü onu Çin devrimi ve Doğu devrimi hedefine göndermek istiyoruz. Böyle bir tutum takınmak, gerçeği olgularda aramak demektir. "Olgular" objektif olarak varolan şeylerdir; "gerçek", olguların iç ilişkileridir, yani onlara hükmeden kanunlardır; "aramak" ise incelemek demektir. Ülke içindeki ve ülke dışındaki ve eyalet, il ve ilçelerdeki gerçek şartlardan hareket etmemiz ve eylemimize yol gösterecek kanunları, yani bu gerçek şartların bağrında var olan ve hayalî olmayan kanunları gene bu gerçek şartlardan çıkarmamız gerekir. Başka bir deyişle, çevremizde meydana gelen olayların iç ilişkilerini bulup çıkarmamız

gerekir. Bunu yapabilmek için de, sübjektif hayallere, gelip geçici heveslere, cansız kitaplara değil, objektif olarak var olan olgulara dayanmamız gerekir. Malzemeyi ayrıntılı bir biçimde toplamamız ve Marksizm-Leninizmin genel ilkelerinin rehberliğinde, bu malzemedan doğru sonuçlar çıkarmamız gerekir. Bu tür sonuçlar, bilimsel sonuçlardır; yoksa olayların A, B, C, D diye sıralandığı listeler ya da boş laflarla dolu yazılar değil. Bu tutum, tuntu raklı sözlerle göze hoş görünme tutumu değil, gerçeği olgularda arama tutumudur. Parti ruhunun ve teori ile pratiği birleştiren Marksist-Leninist çalışma tarzının bir ifadesidir. Her Komünist Partisi üyesinin mutlaka sahip olması gereken bir tutumdur. Bu tutumu benimseyen bir kimse ne "ucu ağır, gövdesi ince, kökü yukarlarda", ne de "ucu sivri, kabuğu kalın, içi boş" olacaktır.

4.

Yukardaki görüşlere uygun olarak, şu önerilerde bulunmak istiyorum:

1. Çevremizdeki durumu sistemli ve kapsamlı bir şekilde incelemeyi, bütün Partinin görevi olarak tesbit etmeliyiz. Kendimizin, dostlarımızın ve düşmanlarımızın İktisadî, malî, siyasî, askerî, kültürel ve parti faaliyetlerindeki gelişmeleri, Marksizm-Leninizmin teori ve yönteminin ışığında ayrıntılı olarak araştırmalı ve incelemeli vesonra da bunlardan doğru ve gerekli sonuçları çıkarmalıyız. Bu amaçla, yoldaşlarımızın bütün dikkatini bu pratik meselelerin araştırılmasına ve incelenmesine yöneltmeliyiz. Yoldaşlarımızın, Komünist Partisinin önder organlarının iki yönlü temel görevinin, şartları bilmek ve siyasette ustalaşmak olduğunu kavramalarını sağlamalıyız. Şartları bilmek, dünyayı bilmek demektir. Siyasette ustalaşmak ise, dünyayı değiştirmek demektir. Yoldaşlarımıza, araştırma yapmayanın konuşma hakkı olmadığını; lafazanlık yapmanın ve olayları 1, 2, 3, 4 diye sıralamanın hiç bir yararı olmadığını kavratmalıyız. Sözelimi, propaganda çalışmasına bakalım; düşmanlarımızın, dostlarımızın ve bizim yaptığımız propagandayla ilgili olarak durumdan haberimiz yoksa, doğru bir propaganda siyaseti tesbit edemeyiz. Her bölümün çalışmasında ilk önce durumu bilmek gerekir; çalışma ancak o zaman iyi bir şekilde yürütülebilir. Partinin çalışma tarzını düzeltmede tutulacak esas halka, bütün Parti içinde araştırma ve inceleme planlarını gerçekleştirmektir.

2. Çin'in son yüz yıllık tarihine gelince; bu işe yatkın kişileri, işbirliği ve uygun bir iş bölümü içersinde Çin tarihini incelemek üzere bir araya getirmeli ve böylece bugünkü dağınkılığa son vermeliyiz. İlk önce iktisat, siyaset, askerlik ve kültür tarihinin çeşitli alanlarında tahlilci incelemeler yapmak gerekir; senteze varan incelemelerin yapılması ancak o zaman mümkün olabilir.

3. Kadroların çalışma içindeki ya da kadro okullarındaki eğitimine gelince, bu eğitimi Çin devriminin pratik meselelerinin incelenmesi üzerinde yoğunlaştıran, Marksizm-Leninizmin temel ilkelerini rehber alan bir siyaset tesbit edilmeli ve Marksizm-Leninizmi durağan bir şekilde ve bölük pörçük inceleme yöntemi terk edilmelidir. Ayrıca, Marksizm-Leninizmi incelerken, esas malzeme olarak Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) Tarihi, Kısa Ders kullanılmalıdır. Bu kitap, son yüz yıllık komünist hareketin en iyi sentezi ve özeti, teori ile pratiği birleştirmenin en iyi örneği, bugüne kadar yazılmış tek geniş kapsamlı örnektir. Lenin ve Stalin'in, Marksizmin evrensel gerçeğini Sovyet devriminin somut pratiğiyle nasıl kaynaştırdıklarını ve böylece Marksizmi nasıl geliştirdiklerini gördüğümüz zaman, Çin'de nasıl çalışmamız gerektiğini de anlayacağız.

Birçok hata yaptık. Ama hata çoğu zaman doğrunun habercisidir. Çin devriminin ve dünya devriminin böylesine canlı ve böylesine değişken kapsamı içinde, incelememizi yeniden düzenlememizin

mutlaka iyi sonuçlarvereceđine inanıyorum.

NOTLAR

1. Fusien ili. Yenan'ın yetmiş kilometre güneyindedir.
2. Sınır Bölgesi parası, Şensi-Kansu-Ningsia Sınır Bölgesi Hükümeti Bankasının bastırıldığı banknotlara verilen addı. Guomindang parası ise. 1935'ten itibaren İngiliz ve ABD emperyalistleri tarafından desteklenen Guomindang'ın dört büyük bürokrat-kapitalist bankasının bastırıldığı banknotlara verilen addı. Mao Zedung yoldaş burada bu iki para arasındaki kurun gösterdiği dalgalanmalara değinmektedir.
3. Bkz. Karl Marks, Kapital. İkinci Almanca Basıma Sonsöz*:• İkincisi (inceleme yöntemi) malzemeyi ayrıntılı bir şekildedtoplamak, onun farklı gelişme biçimlerini tahlil etmek ve onların iç bağıntılarını bulup çıkarmak zorundadır. Ancakbu çalışma yapıldıktan sonra, gerçek hareket doğru olarak tanımlanabilir." (Kapital, İng. bas. Yabancı Diller Yayınevi.Moskova Cilt, I. s. 19)
4. Bkz. J. V. Stalin, -Leninizmin İlkeleri, Lenlizmin Meseleleri.Rus. bas. Moskova. 1952. s. 80.

Partinin çalışma tarzını düzeltelim*

1 Şubat 1942

*Bu konuşma, Mao Zedung yoldaş tarafından Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin Parti Okulunun açılışında yapılmıştır.

Parti Okulu bugün açılıyor; her bakımdan başarılı olmasını dilerim.

Partimizin çalışma tarzı meselesiyle ilgili olarak bazı şeyler söylemek istiyorum.

Neden bir devrimci parti olmalıdır? Bir devrimci parti olmalıdır çünkü dünyada halkı ezen düşmanlar vardır ve halk, düşmanın bu zulmünü yok etmek istemektedir. Kapitalizm ve emperyalizm çağında, Komünist Partisi gibi devrimci bir partiye ihtiyaç vardır. Böyle bir parti olmadan, halkın, düşmanın zulmünü yok etmesi imkansızdır. Biz komünistiz, düşmanı alt etmede halka önderlik etmek isteriz; dolayısıyla, saflarımızı düzenle tutmalı, uygunadım yürümeli, birliklerimizi seçkin birliklerden, silahlarımızı iyi silahlardan oluşturmalıyız. Bu şartlar yerine getirilmeden. düşman yenilgiye uğratılamaz.

Bugün Partimizin önündeki mesele nedir? Partinin genel çizgisi doğrudur ve ortaya hiç bir mesele çıkarmamaktadır. Ayrıca partinin çalışması da verimli olmuştur. Parti, düşmana karşı verilen son derece çetin ve zorlu mücadelelerde halka önderlik eden birkaç yüz bin üye-

Nedir bu mesele? Bazı yoldaşlarımızın kafasında pek doğru ya da pek uygun görünmeyen bir şey vardır; mesele budur.

ye sahiptir. Bu, herkes için açık olan su götürmez bir gerçektir.

Öyleyse bugün Partimizin önünde herhangi bir mesele var mıdır, yok mudur? Bence, Vardır; üstelik mesele bir bakıma son derece ciddidir.

Başka bir deyişle, inceleme tarzımızda, Partinin iç ve dış ilişkilerindeki, çalışma tarzımızda ve yazış tarzımız da hâlâ yanlış olan bir şey vardır. İnceleme tarzında yanlış olan bir şey derken, sübjektivizm hastalığını kastediyoruz. Parti ilişkilerindeki çalışma tarzımızda yanlış olan bir şey derken, sekterlik hastalığını kastediyoruz. Yazış tarzında yanlış olan bir şey derken, basmakalıp Parti yazıları hastalığını kastediyoruz. Bunların hepsi de yanlış şeylerdir, kötü rüzgarlardır, ama bütün göğü kaplayan soğuk kuzey rüzgarlarına benzemezler. Çünkü sübjektivizm, sekterlik ve basmakalıp Parti yazıları artık hakim çalışma tarzları değildir; aniden esen karşı rüzgarlardır, surdaki gediklerden esen kötü rüzgarlardır. (Gülüşmeler). Ama gene de, böyle rüzgarların Parti içinde hâlâ esmekte olması kötü bir şeydir. Onlara geçit veren gedikleri kapamalıyız. Bütün Partimiz ve Parti Okulu, bu gedikleri kapatma görevini üstlenmelidir. Bu üç kötü rüzgarın, yani sübjektivizm, sekterlik ve basmakalıp Parti yazılarının tarihî kökleri vardır. Bunlar artık bütün Parti içinde hakim durumda olmadıkları halde, hâlâ durmadan güçlük çıkarmakta ve ayak bağı olmaktadır. Bu yüzden, onlara karşı koymalı, onları incelemeli, tahlil etmeli ve ortadan kaldırmalıyız.

Önümüzdeki görev şudur: İnceleme tarzını düzeltmek için sübjektivizme karşı mücadele etmek, Parti ilişkilerindeki çalışma tarzını düzeltmek için sekterliğe karşı mücadele etmek ve yazış tarzını düzeltmek için basmakalıp Parti yazılarına karşı mücadele etmek.

Düşmanı alt etme görevini yerine getirebilmemiz için, Parti içindeki bu çalışma tarzlarını düzeltme görevini yerine getirmemiz gerekir. İnceleme tarzı ve yazış tarzı aynı zamanda Partinin çalışma tarzıdır. Partimizin çalışma tarzını tamamen düzelttiğimiz zaman, bütün ülke halkı bizi örnek alacaktır. Aynı kötü çalışma tarzını sürdüren Parti dışındaki insanlar da, eğer iyi ve dürüst iseler, bizi örnek alacak ve hatalarını düzelteceklerdir. Böylece bütün millet etkilenmiş olacaktır. Eğer komünist saflarımızı düzgün tutar, uygun adım yürür ve birliklerimizi seçkin birliklerden, silahlarımızı iyi silahlardan oluşturursak, ne kadar güçlü olursa olsun hiç bir düşman karşımızda duramaz.

Şimdi sübjektivizmden söz etmek istiyorum.

Sübjektivizm, yanlış bir inceleme tarzıdır, Marksizm-Leninizm'e aykırıdır ve Komünist Partisiyle bağdaşmaz. Biz, Marksist-Leninist inceleme tarzından yanayız. İnceleme tarzı derken, sadece okullardaki inceleme tarzını değil, aynı zamanda bütün Partideki inceleme tarzını kastediyoruz. Bu, önder organlarımızdaki yoldaşların, bütün kadroların ve Parti üyelerinin düşünme yöntemiyle. Marksizm-Leninizm'e karşı tutumumuzla, bütün Partili yoldaşların çalışmalarındaki tutumlarıyla ilgili bir meseledir. Bu yüzden de, son derece önemli, gerçekten en önemli meseledir.

Birçok kimsede birtakım bulanık fikirlere rastlanıyor. Söz gelimi, bir teorisyenin ne olduğu, bir aydınının ne olduğu, teori ile pratiği birleştirmekten ne kastedildiği gibi konularda bulanık fikirler var.

İlk önce şunu soralım : Partimizin teorik düzeyi ileri midir, yoksa geri midir? Son zamanlarda dilimize daha fazla Marksist-Leninist eser çevrilmiştir ve bunları çok sayıda insan okumaktadır. Bu çok iyi bir şeydir. Ama buna bakarak. Partimizin teorik düzeyinin büyük ölçüde yükseldiğini söyleyebilir miyiz? Evet, Partimizin teorik düzeyinin eskisine oranla yüksek olduğu doğrudur; ama teorik cephemiz Çin devrimci hareketinin zengin muhtevasıyla büyük bir uyumsuzluk içindedir ve ikisini kıyaslayacak olursak, teorik yanın çok geride kaldığını görürüz. Genel olarak bakıldığında teorimiz, devrimci pratiğimize rehberlik etmek bir yana, ona ayak bile uyduramamaktadır. Zengin ve çok yönlü pratiğimizi henüz yeterli bir teorik düzeye yükseltemedik. Henüz devrimci pratiğin bütün meselelerini -hattâ en önemlilerini bilene inceledik, ne de teorik bir düzeye çıkardık. Bir düşünelim. acaba içimizden kaç kişi Çin'in ekonomisi, siyaseti, askerî meseleleri ya da kültürü üzerine, kaba ve gelişigüzel değil, bilimsel ve kapsamlı sayılabilecek, sözü edilmeye değer teoriler yaratmıştır? Özellikle İktisadî teori alanında, Çin kapitalizminin Afyon Savaşından bu yana yüz yıllık bir gelişmesi vardır, oysa Çin'in İktisadî gelişmesinin gerçeklerine uygun düşen ve gerçekten bilimsel olan tek bir teorik eser yazılmamıştır. Bu durumda, Çin'in iktisadî meselelerinin incelenmesinde teorik düzeyin yüksek olduğunu söyleyebilir miyiz? Partimizin sözü edilmeye değer iktisat teorisyenlerine sahip olduğunu söyleyebilir miyiz? Hiç kuşkusuz, hayır. Bir yığın Marksist-Leninist kitap okuduk; ama buna bakarak, teorisyenlere sahip olduğumuzu söyleyebilir miyiz? Hayır, söyleyemeyiz. Çünkü Marksizm-Leninizm, Marks, Engels, Lenin ve Stalin tarafından pratiğe dayanılarak yaratılmış bir teoridir; onların tarihî ve devrimci gerçeklikten çıkardıkları genel sonuçtur. Eğer onların eserlerini sadece okumakla yetiniyor, Çin tarihinin devriminin gerçeklerini onların teorisi ışığında incelemiyor ve Çin'in devrimci pratiğini teori açısından dikkatli bir şekilde

düşünmek için hiç bir çaba harcamıyorsak, kendimize Marksist teorisyen diyecek kadar kibirli olmamız gerekir. Eğer Çin Komünist Partisi üyeleri olarak, gözlerimizi Çin'in kendi meselelerine kapar ve Marksist yazılardan tek tek birtakım sonuçlar ve ilkeler ezberlemekle yetinirsek, teorik cephedeki çalışmalarımız gerçekten çok yetersiz kalacaktır. Eğer bir kimsenin bütün yapabildiği, Marksist ekonomiyi ya da felsefeyi ezberlemekten, Birinci Bölümden Onuncu Bölüme kadar çarçabuk okumaktan ibaretse, okuduklarını uygulamaktan tamamen yoksunsa, o kimse Marksist bir teorisyen olarak görülebilir mi? Hayır! Görülemez. Biz nasıl teorisyenler istiyoruz? Biz, tarihin ve devrimin akışı içinde ortaya çıkan pratik meseleleri Marksist-Leninist tutum, bakış açısı ve yöntemine uygun bir biçimde ve doğru olarak yorumlayabilen ve Çin'in iktisadî, siyasî, askerî, kültürel ve diğer meselelerini bilimsel bir şekilde açıklayabilen ve teorik bakımdan açıklığa kavuşturabilen teorisyenler istiyoruz. Biz böyle teorisyenler istiyoruz. Böyle bir teorisyen olabilmek için, Marksizm-Leninizm'in özünü, Marksist-Leninist tutum, bakış açısı ve yöntemi ve Lenin ile Stalin'in sömürge ülkelerdeki devrim ve Çin devrimi hakkındaki teorilerini doğru bir şekilde kavramak, bunları Çin'in pratik meselelerinin derin ve bilimsel bir tahliline uygulamak ve bu meselelerin gelişme kanunlarını keşfetmek gerekir. Bizim işte böyle teorisyenlere ihtiyacımız var.

Partimizin Merkez Komitesi, yoldaşlarımızı, Marksist-Leninist tutum, bakış açısı ve yöntemi Çin'in tarihinin, ekonomisinin, siyasetinin, askerî meselelerinin ve kültürünün ciddi olarak incelenmesine nasıl uygulayacaklarını, her meseleyi ayrıntılı malzemeye dayanarak somut olarak nasıl tahlil edeceklerini ve sonra da bunlardan nasıl teorik sonuçlar çıkaracaklarını öğrenmeye çağırarak bir karar almış bulunuyor. Üstlenmemiz gereken sorumluluk budur.

Parti Okulundaki yoldaşlarımız, Marksist teoriyi cansız bir dogma olarak görmemelidir. Marksist teoriyi özümlemek ve uygulamak, hem de sadece uygulamak amacıyla özümlemek gerekir. Marksist-Leninist bakış açısını bir-iki pratik meselenin aydınlatılmasına uygulayabiliyorsanız, bir ölçüde başarıya ulaştığınız söylenebilir. Ne kadar çok meseleyi aydınlatırsanız ve bunu ne kadar derin ve kapsamlı bir biçimde yaparsanız, başarınız da o kadar büyük olur. Aynı zamanda Parti Okulumuz, Marksizm-Leninizm'i inceledikten sonra Çin'in meselelerini nasıl gördüklerine, meseleleri berrak bir şekilde görüp görmediklerine ya da herhangi bir şekilde görüp görmediklerine bakarak öğrencileri iyi ya da zayıf diye sınıflandırmayı bir kural haline getirmelidir.

Şimdi de "aydınlar" meselesinden söz edelim. Çin yarı-sömürge, yarı-feodal ve kültürü pek gelişmemiş bir ülke olduğundan, aydınlar özellikle değerlidir. Aydınlar meselesiyle ilgili olarak Parti Merkez Komitesi, iki yıl önce, çok sayıda aydını saflarımıza kazanmamız gerektiğini, devrimci oldukları ve Japonya'ya karşı direnişe katıldıkları sürece onları iyi karşılamamız gerektiğini kararlaştırmıştı*. Aydınlar değer vermemiz son derece doğru bir şeydir, çünkü devrimci aydınlar olmadan devrim zafere ulaşamaz. Ama hepimizin bildiği gibi kendilerini çok bilgili sanan, bilgiçlik taslayan ve bunun kötü, zararlı ve kendi gelişimlerini köstekleyen bir şey olduğunu fark etmeyen birçok aydın vardır. Oysa bunlar şunu iyi bilmelidirler ki, aslında bu sözümona aydınların çoğu bir.

Şimdi bazıları şöyle diyecektir: "Haydi canım sen de! Meseleleri tepetaklak çeviriyorsun.

saçmalıyorsun." (Gülüşmeler.) Sakin olun, yoldaşlar; söylediklerim o kadar da saçma değil.

Bilgi nedir? Sınıflı toplumun ortaya çıkışından bu yana dünyada yalnızca iki tür bilgi var olmuştur: Üretim mücadelesi bilgisi ve sınıf mücadelesi bilgisi. Doğa bilimi ve sosyal bilim, bu iki tür bilginin

billurlaşmasıdır. Felsefe ise, doğa bilgisiyle toplum bilgisinin genelleştirilmesi ve özetlenmesidir. Başka tür bir bilgi var mıdır? Hayır,yoktur. Şimdi de, toplumun pratik faaliyetlerinden tamamen kopuk olan okullarda yetişmiş öğrencilere bir bakalım. Nedir bu öğrencilerin durumu? Bir kimse ilkokuldan üniversiteye kadar hep bu tür okullarda okuyup mezun olur, sonra da onun engin bir bilgiye sahip olduğu kabul edilir. Oysa bütün sahip olduğu kitabî bilgiden başka bir şey değildir; henüz hiç bir pratik faaliyete katılmamış, öğrendiklerini hayatın hiç bir alanına uygulamamıştır. Böyle bir kimse tam bir aydın olarak görülebilir mi?Bence, pek görülemez; çünkü sahip olduğu bilgi henüz tam değildir. Peki, izafi olarak tam bilgi nedir? İzafi olarak tam bilgi, iki aşamada oluşur: Birinci aşama, algısal bilgidir; ikinci aşama ise, aklî bilgidir. İkincisi birincisinin daha yüksek bir aşamaya geliştirilmesidir. Öyleyse, öğrencilerin kitabî bilgisi ne tür bir bilgidir? Bütün bilgilerinin gerçek olduğunu kabul etsek bile, kendi tecrübeleriyle edindikleri bir bilgi değil, kendilerinden öncekilerin üretim mücadelesi ve sınıf mücadelesi tecrübelerini özetleyerek ortaya koydukları teorilerden meydana gelen bir bilgidir. Öğrencilerin bu tür bir bilgi edinmeleri son derece gereklidir; ama bilinmelidir ki, böyle bir bilgi bir bakıma hâlâ tek yanlı bir bilgidir ve doğruluğu başkalarınınca tesbit edilmiş, ama kendileri tarafından henüz tesbit edilmemiş bir şeydir. Önemli olan, bu bilgiyi hayata ve pratiğe uygulayabilmektir. Dolayısıyla, sadece kitabî bilgiye sahip olan, ama gerçeklikle henüz hiç bir bağı olmayanlara ve aynı zamanda çok az pratik tecrübesi bulunanlara,kendi eksikliklerini görmelerini ve biraz daha alçakgönüllü olmalarını öğütlerim.

Yalnızca kitabî bilgisi olanlar, gerçek aydınlara nasıl dönüştürülebilir? Bunun tek yolu, onların pratik çalışmalara katılmalarını ve pratikle uğraşan insanlar haline gelmelerini sağlamak, teorik çalışma yapanların önemli pratik meseleleri incelemelerini sağlamaktır. Hedefimize ancak böyle ulaşabiliriz.

Bu söylediklerim, bazılarını kızdırabilir. "Senin dediklerine bakılacak olursa, Marks'ı bile aydından saymamız gerekir" diyebilirler. Ama ben de yanıldıklarını söylerim. Marks, hem devrimci hareketin pratiğine katılmış, hem de devrimci teoriyi yaratmıştır. Kapitalist toplumun en basit unsuru olan metadan hareket ederek, kapitalist toplumun İktisadi yapısının derin bir incelemesini yapmıştır. Milyonlarca insan metaları her gün görüp kullanıyor, ama onlara çok alışkın olduğu için farkına varmıyordu. Metaları bilimsel bir şekilde inceleyen, Marks oldu. Marks, metaların gerçek gelişmelerine ilişkin olağanüstü bir araştırmaya girişti ve evrensel olarak var olan şeyden tamamen bilimsel bir teori elde etti. Doğayı, tarihi ve proletarya devrimini inceledi ve diyalektik materyalizmi, tarihî materyalizmi ve proletarya devrimi teorisini yarattı. Böylece Marks,insan aklının doruk noktasının bir ifadesi olarak, mükemmel bir aydın oldu. Yalnızca kitabî bilgisi olanlardan temelden ayrılıyordu. Marks, pratik mücadelelerin seyri içerisinde ayrıntılı araştırmalar ve incelemeler yaptı, genellemeler çıkardı ve sonra da çıkardığı bu sonuçları pratik mücadeleler içerisinde sınyarak doğruladı. işte bizim teorik çalışmadan anladığımız budur. Partimizin, bu tür çalışmayı öğrenecek çok sayıda yoldaşa ihtiyacı var. Partimizde bu tür teorik araştırma yapmasını öğrenebilecek birçok yoldaş var; bunların çoğu akıllı ve umut verici kimselerdir, onları değerlendirmeliyiz. Ama onların da doğru ilkeleri izlemeleri, geçmişteki hatalarını tekrarlamamaları gerekir. Dogmatizmi bir yana bırakmalı, kitaplardaki hazırlanmış cümlelerle yetinmekten vazgeçmelidirler.

Dünyada sadece tek bir doğru teori vardır; o da, objektif gerçeklikten çıkarılan ve gene objektif gerçeklik tarafından doğrulanan teoridir. Bizce, başka hiç bir şey teori olarak anılmaya layık değildir. Stalin, teorinin, pratikten kopuk olduğu zaman amaçsız bir hale geldiğini söylemiştir. Amaçsız teori hem yararsız, hem de sahtedir;bir kenara atılması gerekir. Amaçsız teorilerle uğraşmaktan

hoşlananları şiddetle uyarmalıyız. Marksizm-Leninizm en doğru, en bilimsel ve en devrimci gerçektir; objektif gerçeklikten doğmuş ve gene objektif gerçeklik tarafından doğrulanmıştır. Ama birçokları, Marksizm-Leninizmi incelerken, onu ölü bir dogma olarak görüyor, böylece de hem teorinin gelişmesini köstekliyor, hem de kendilerine ve diğer yoldaşlara zararlı oluyorlar.

Buna karşılık, pratik çalışmayla uğraşan yoldaşlarımız da, eğer tecrübelerini yanlış değerlendirirlerse, başarısızlığa uğrarlar. Evet, bu yoldaşlarımız genellikle zengin ve çok değerli tecrübelerle sahiptirler; ama sadece kendi tecrübeleriyle yetinmeleri son derece tehlikeli bir şeydir. Kendi bilgilerinin büyük ölçüde algısal ve kısmî olduğunu, aklî ve kapsamlı bilgiden yoksun olduklarını görmelidirler. Başka bir deyişle, teoriden yoksun olduklarını ve bilgilerinin izafi olarak eksik olduğunu görmelidirler. Nisbeten tam bir bilgiye sahip olmadan, iyi bir devrimci çalışma yürütmek mümkün değildir.

Bu nedenle, iki tür eksik bilgi vardır. Biri kitaplardan elde edilen hazırlop bilgi; ötekiyse büyük ölçüde algısal ve kısmî olan bilgidir. Bunların her ikisi de tek yanlıdır. Sağlam ve izafi olarak tam bilgi ancak bu ikisinin bütünlenmesiyle ortaya çıkar.

Ne var ki, işçi ve köylü kökenli kadrolarımız, teoriyi inceleyebilmek için ilk önce temel bir eğitim görmelidirler. Temel bir olmadan, Marksist-Leninist teoriyi öğrenemezler.

Bu temel eğitimi gördükten sonra, Marksizm-Leninizmi her zaman inceleyebilirler. Ben çocukluğumda hiç bir zaman Marksist-Leninist bir okula gitmedim veyalnızca, "Hocamız dedi ki: İnsanın öğrenmesi ve öğrendiğini sürekli olarak gözden geçirmesi ne kadar güzel" gibi şeyler öğrendim. Bunlar köhneleşmiş şeyler oldukları halde, gene de bana bir bakıma yararları dokundu, çünkü onlardan okumayı öğrendim. Bugün artık Konfüçyüs'ün klasik eserleri incelenmiyor; artık yeni Çince, tarih, coğrafya ve doğa bilimi gibi öğrenildikleri zaman her yerde yararlı olan yeni konular inceleniyor. Bugün Partimizin Merkez Komitesi, işçi ve köylü kökenli kadrolarımızın temel bir eğitim görmesini kesinlikle istemektedir, çünkü o zaman siyaset, askerlik bilimi ya da iktisat gibi herhangi bir inceleme dalını seçebileceklerdir. Aksi takdirde, bütün zengin tecrübelerine rağmen, teoriyi hiç bir zaman inceleyemeyeceklerdir.

Bu nedenle, sübjektivizmle mücadele etmek için, bu iki tip insanın eksik oldukları yönlerde gelişmelerini ve birbirleriyle kaynaşmalarını sağlamalıyız. Kitabî bilgisi olanlar pratik yönden gelişmedir; sadece kitaplarla yetinmekten ve dogmatik hatalar işlemekten ancak böyle kurtulabilirler. Pratik çalışmada tecrübeli olanlar ise teoriyi incelemeye ve ciddi bir şekilde okumaya girişmelidirler. Ancak böyle yaparlarsa, tecrübelerini sistemli bir hale getirebilir, bir senteze vardırabilir ve teori düzeyine çıkabilirler; ancak böyle yaparlarsa, kısmî tecrübelerini evrensel gerçek olarak görmekten ve dar deneyci hatalaradüşmekten kurtulabilirler. Zıt kutuplardan kaynaklandıkları halde, dogmatizm de, dar deneycilik de sübjektivizmdir.

İşte bu yüzden, Partimizde biri dogmatizm, biri de dar deneycilik olmak üzere iki tür sübjektivizm vardır. Her ikisi de bütünü değil, parçayı görürler. Eğer uyanık olmaz, böyle bir tek yanlılığın bir eksiklik olduğunu farketmez ve onu yenmeye çalışmazsak, yolumuzu şaşırabiliriz.

Ama bu iki tür sübjektivizmden bugün Partimiz içinde daha tehlikeli olanı, dogmatizmdir. Çünkü dogmatikler, kolayca Marksist bir kisveye bürünebilir ve onların gerçek yüzünü göremeyen işçi ve

köylü kökenli kadroları aldatabilir, elde edebilir ve kendi amaçları için kullanabilirler; ayrıca tecrübesiz gençliği de aldatabilir ve tuzağa düşürebilirler. Eğer dogmatizmi alt edersek, kitabî bilgi sahibi olan kadrolar tecrübe sahibi olan kadrolarla hemenbirleşecek ve pratik meseleleri incelemeye koyulacaklardır; o zaman ortaya hem teori ile tecrübeyi birleştirenkadrolar, hem de bazı gerçek teorisyenler çıkacaktır. Eğerdogmatizmi alt edersek, pratik tecrübesi olan yoldaşartecrübelerini teori düzeyine yükseltmelerine yardımcıolacak iyi öğretmenler kazanacak ve böylece dar deneyci hatalara düşmekten kurtulacaklardır.

Birçok yoldaş arasında "teorisyen" ve "aydın" konusundaki bulanık düşüncelerin yanı sıra, her gün dillerinden düşürmedikleri bir deyim olan "teori ile pratiği birleştirme" konusunda da bulanık bir düşünce var. Bunlar durmadan "birleştirmek"ten söz ediyor, ama aslında "koparma"yı kastediyorlar, çünkü birleştirmek için en ufak bir çaba göstermiyorlar. Marksist-Leninist teori Çindevriminin pratiğiyle nasıl birleştirilmelidir? Yaygın birdeyimle, "oku hedefe göndererek". Hedef için ok neyse,Çin devrimi için de Marksizm Leninizm odur. Oysa bazı,yoldaşlar "oku hedefe göndermiyor", rastgele atıyorlarBöyleleri devrime zararlı olabilir. Bazıları da "Ne güzel ok! Ne güzel ok!" diye bağırarak oku okşuyor, ama hiç bir zaman atmak istemiyorlar. Böyleleri sadece birer antika meraklısıdır ve devrimle uzak yakın hiç bir ilişkileri yoktur. Marksim-Leninizm okunu Çin devrimi hedefine göndermek gerekir. Bu nokta açıklığa kavuşturulmadıkça,Partimizin teorik düzeyi hiç bir zaman yükseltilemez veÇin devrimi hiç bir zaman zafere ulaşamaz.

Yoldaşlarımız, Marksizm-Leninizmi gösteriş olsun diye ya da esrarlı bir yanı olduğu için değil, sırf proletaryanın devrimci davasını zafere götüren bilim olduğu için incelediğimizi kavramalıdır. Bugün bile, Marksist-Leninisteserlerden yapılan gelişigüzel aktarmaları, bir kere eldeedildi mi her hastalığı kolayca iyileştirecek hazır reçeteler olarak gören birçok kimse vardır. Bu kimseler çocukça bir cehalet içindedir; onları aydınlatmamız gerekir.Marksizmi-Leninizmi dinî bir dogma olarak kabul edenler,işte bu cahil kişilerdir. Onlara açıkça, "Sizin dogmanızdeğersizdir," demeliyiz. Marks, Engels, Lenin ve Stalin, bizim teorimizin bir dogma değil bir eylem kılavuzu olduğunu defalarca açıklamışlardır. Ama bu kimseler, bu önemli, gerçekten en önemli açıklamayı gözardı etmeyiyeğ tutmaktadırlar. Çin komünistleri ancak Marksist-Leninist tutum, bakış açısı ve yöntemi ve Lenin ile Stalin'inÇin devrimine ilişkin öğretilerini uygulamada ustalaştıkları ve dahası, Çin tarihinin ve Çin devriminin gerçeklerini ciddi bir biçimde araştırarak, Çin'in çeşitli alanlardaki ihtiyaçlarını karşılayan yaratıcı teorik çalışmalar yaptıkları zaman, teori ile pratiği birleştirmiş sayılabilirler. Teori ile pratiği birleştirmenin gerçekte hiç bir şey yapmak sizin sadece lafını etmenin, yüz yıl da konuşsak, hiç biryararı yoktur. Meselelere sübjektivist ve tek yanlı yaklaşıma karşı çıkmak için, dogmatik sübjektifliği ve tekyanlılığı ortadan kaldırmalıyız.

Parti içindeki çalışma tarzını düzeltmek için sübjektivizme karşı mücadele konusunda söyleyeceklerim bugünlük bu kadar.

Şimdi de sekterlik meselesinden söz etmek istiyorum.

Yirmi yıl boyunca çelikleşmiş olan Partimizde artık sekterlik hakim değildir. Ne var ki, Partinin gerek iç, gerekse dış ilişkilerinde sekterliğin kalıntılarına hâlâ rastlanmaktadır. Partinin iç ilişkilerindeki sekter eğilimler,Parti içindeki yoldaşlara karşı kapalı kapıcılığa yol açmakta_ ve Parti içi birlik ve dayanışmayı kösteklemektedir.Partinin dış İlişkilerindeki sekter eğilimler ise, Parti dışındaki halka karşı kapalı kapıcılığa yol açmakta ve Partinin bütün halkı birleştirme görevini verine

getirmesini engellemektedir. Parti, ancak bu kötülüğün her iki yönünün de kökünü kazıdığı takdirde, bütün Partili yoldaşlar arasında ve bütün ülke halkı arasında birliği sağlama büyük görevini hiç engellenmeden yerine getirebilir.

Parti içindeki sekterliğin kalıntıları nelerdir? Esas olarak şunlardır:

Birincisi, "bağımsızlık" ilan etmektir. Bazı yoldaşlar bütünün çıkarlarını değil, sadece parçanın çıkarlarını görmektedirler; daima çalışmanın kendilerinin sorumlu oldukları kısma gereğinden fazla önem vermekte, bütünün çıkarlarını kendi kısımlarının çıkarlarına tabi kılmak istemektedirler. Partinin demokratik merkezîyetçilik sistemini kavramamakta ve Komünist Partisinin sadece demokrasiye değil, aynı zamanda demokrasiden de çok merkezîyetçiliğe ihtiyacı olduğunu görmemektedirler. Azınlığın çoğunluğa, alt kademenin üst kademeye, parçanın bütüne ve bütün üyelerin Merkez Komitesine tabi olduğu demokratik merkezîyetçilik sistemini unutmaktadırlar. Cang Guo-dao Parti Merkez Komitesinden "Bağımsızlığını" ilan ettive bunun sonucunda, Partiye ihanetini "ilan etmiş" oldu ve bir ajan olup çıktı. Bugün tartışmakta olduğumuz sekterlik bu derece ciddi değildir, ama gene de ona karşı tetikte olmalı ve bütün dağınıklık belirtilerini tamamen yok etmeliyiz. Yoldaşları, bütünün çıkarlarını gözetmeye teşvik etmeliyiz. Her Parti üyesi, her çalışma kolu, her söz ve her eylem bütün Partinin çıkarlarından hareket etmelidir. Bu ilkenin çiğnenmesine asla İzin verilemez.

Bu türden "bağımsızlık" ilan eden kimseler çoğunlukla "önce ben" anlayışına sahiptirler ve genellikle birey ile Parti arasındaki ilişkiyi yanlış kavrarlar. Lafta Partiyekarşı saygılı oldukları halde, fiiliyatta kendilerini birinci plana çıkarır, Partiyi ikinci planda bırakırlar. Bu kimseler neyinpeşindedirler? Onlar, şöhret ve mevki peşindedirler herkesin hayranlığını toplamak istemektedirler. Ne zaman birçalışma kolunun başına getirilseler, "bağımsızlıklarını"ilan ederler. Bu amaçla, bazı kimseleri tutar, bazı kimseleri atarlar; yoldaşlar arasında böbürlenmeye, dalkavukluğa ve ispiyonculuğa başvurarak, burjuva siyasî partilerinin aşağılık usullerini Komünist Partisine bulaştırırlar. Dürüst olmadıkları için de, hüsrana uğrarlar. Ben her şeyde dürüst olmamız gerektiğine inanıyorum, çünkü bu dünyada dürüst bir tutum olmadan hiç bir şey başarılamaz. Kimler dürüştür? Marks, Engels, Lenin ve Stalin dürüştür, bilimden yana olanlar dürüştür. Kimler dürüst değildir?Troçki, Buharin, Cen Dusiyu ve Çang Kuo-tao kesinlikledürüst değildirler; kişisel çıkarlarını ya da kendi kısımlarının çıkarlarını her şeyin üstünde tutarak "bağımsızlık"ilan edenler de dürüst değildir. Saman altından su yürütenler,çalışmalarında bilimsel bir tutuma sahip olmayanlar kendilerini çok becerikli ve zeki sanırlar oysa aslında son dereceptaldırlar ve beş para etmezler. Parti Okulumuzdaki öğrenciler bu meseleye dikkat etmelidirler. Merkezi ve birleşik bir Parti inşa etmeli, bütün ilkesiz hizip mücadelelerini ortadan kaldırmalıyız. Partimizin uygunadım yürüyebilmesini ve tek bir ortak hedef uğruna savaşılabilesini sağlamak için bireyciliğe ve sekterliğe karşı mücadele etmeliyiz.

Dışardan gelen kadrolarla mahallî kadrolar birleşmeli ve sekter eğilimlere karşı mücadele etmelidirler. Dışardan gelen kadrolar ile mahallî kadrolar arasındaki ilişkilere çok büyük bir özen göstermek gerekir, çünkü Japon aleyhtarı üs bölgelerinin birçoğu ancak Sekizinci Yol Ordusu ya da Yeni Dördüncü Ordu geldikten sonra kurulabilmiş ve mahallî çalışmaların birçoğu ancak dışardangelen kadroların katılmasından sonra gelişebilmiştir. Yoldaşlarımız, bu şartlarda üs alanlarımızın sağlamlaşmasınıve Partimizin oralarda kök salmasının ancak bu iki tür kadro tek bir bütün halinde birleştiği ve çok sayıda mahallî kadro geliştirildiği ve ilerletildiği takdirde mümkün

olduğunu kavramalıdır; yoksa bunların hiç biri başarılabilir. Gerek dışardan gelen kadroların, gerekse mahallî kadroların hem güçlü, hem de zayıf yanları vardır; ilerleme kaydetmek için, birbirlerinin güçlü yanlarından ders çıkararak zayıf yanlarını alt etmelidirler. Genellikle, dışardan gelen kadrolar, mahallî şartları tanımada ve kitlelerle bağ kurmada mahallî kadrolarla aynı düzeyde değildirler. Mesela ben. Beş-altı yıldır kuzey Şensi’de bulunduğum halde, mahallî şartları kavramada ve buradaki insanlarla bağ kurmada buralı yoldaşlardan çok geriyim. Şansi, Hopey, Şantung ve diğer eyaletlerdeki Japon aleyhtarı bölgelerine giden yoldaşlarımız buna dikkat etmelidir. Üstelik, bazı yöreler daha önce, diğerleri daha geç geliştikleri için, aynı üs alanı içersinde bile bir yörenin mahallî kadroları ile oraya dışardan gelen kadrolar arasındafark vardır. Daha gelişmiş bir yöreden daha az gelişmiş bir yöreye gelen kadrolar da o yöre açısından dışardan gelen kadro sayılırlar ve onların da, mahallî kadrolara destek ve yardımcı olmaya büyük önem vermeleri gerekir. Genellikle. dışardan gelen kadroların yönetici durumda oldukları yerlerde, mahallî kadrolarla ilişkilerinin bozukolmasının esas sorumluluğu kendilerine aittir. Görevinbaşında bulunan yoldaşlar ise daha da fazla sorumluluküstlenmelidir. Bazı yerlerde bu meseleye verilen önem hâlâ çok yetersizdir. Bazı kimseler mahallî kadrolara tepeden bakmakta ve "Bunlar ne bilir ki? Köylü takımı, n’ olacak" diye onları küçümsemektedir. Böyle insanlar mahallî kadroların önemini asla anlayamazlar; ne mahallî kadroların güçlü yanlarını görürler, ne de kendi zayıf yanlarını; bunun sonucunda da, hatalı ve sekte bir tutum takınırlar. Dışardan gelen bütün kadrolar mahallî kadrolaridesteklemeli ve onlara sürekli olarak yardım etmelidir. Dışardan gelen kadroların mahallî kadroları küçümsemesine ya da onların aleyhinde bulunmasına izin verilmemelidir. Hiç şüphe yok ki, mahallî kadrolar da dışardan gelen kadroların güçlü yanlarından ders çıkarmalı ve "onlar" ve "biz" ayırımını ortadan kaldırarak dışardan gelenkadrolarla tek bir bütün halinde birleşebilmek ve böylecesekte eğilimlerden kaçınabilmek için kendilerini yanlış vesıg görüşlerden arındırmalıdır.

Aynı şey ordudaki kadrolar ile o yörede çalışan diğer kadrolar arasındaki ilişkiler için de geçerlidir. Bunlar tamamen birleşmeli ve sekte eğilimlere karşı çıkmalıdır. Ordu içindeki kadrolar mahallî kadrolara, mahallî kadrolarda ordu içindeki kadrolara yardımcı olmalıdırlar. Eğer aralarında bir sürtüşme varsa, birbirlerine karşı anlayışlı davranmalı ve gereğince özeleştiriyapmalıdırlar. Genellikle, ordu kadrolarının fiilen önder durumda oldukları yerlerde, mahallî kadrolarla ilişkilerinin iyi olmamasının esassorumluluğu kendilerine aittir. Savaşma konusundaki çabalarımızın ve üs alanlarındaki inşa çalışmalarımızın düzgün bir şekilde gelişmesi için gerekli şartlar, ancak ordu kadroları kendi sorumluluklarını kavradıkları ve mahallî kadrolara karşı alçakgönüllü bir tutum takındıkları takdirde yaratılabilir.

Aynı şey farklı ordu birlikleri, farklı yöreler ve farklı çalışma kesimleri arasındaki ilişkiler için de geçerlidir. kendi çalıştığı birimin çıkarlarını diğer birimlerin çıkarlarının üstünde tutan bencil darkısımcılık eğilimine karşı çıkmalıyız. Başkalarının karşılaştığı güçlülere kayıtsız kalan, gerektiğinde başka birimlere kadro göndermeyi reddeden ya da sadece zayıf kadrolar göndererek "kendi tarlasından taşan suları komşusunun tarlasına çeviren" veditişer kısımları, yöreleri ya da insanları zerre kadar dikkate almayan bir kimse, komünist ruhunu tamamen yitirmiş, bencil bir darkısımcıdır. Bütünü dikkate almamak veditişer kısımlara, yörelere ve insanlara karşı tamamen kayıtsız kalmak bencil bir darkısımcının özellikleridir. Böylekimseleri eğitmek ve onlara, bencil darkısımcılığın eğer gelişmesine göz yumulursa çok tehlikeli olabilecek sekte bir eğilim olduğunu kavratmak yolundaki çabalarımızıyoğunlaştırmalıyız.

Bir başka sorun da, eski kadrolar ile yeni kadrolar arasındaki ilişkiler sorunudur. Direnme Savaşının başlangıcından bu yana, Partimiz muazzam bir şekilde büyümüşve ortaya çok sayıda yeni kadro çıkmıştır. Bu çok iyi birşeydir. Stalin yoldaş, Sovyetler Birliği Komünist Partisi(Bolşevik) On Sekizinci Kongresine sunduğu raporundaşöyle demişti: "... hiç bir zaman yeterince eski kadro yoktur, eski kadroların sayısı gerekli olandan çok daha azdırve daha şimdiden yavaş yavaş, doğa kanunlarının bir sonucu olarak görevden ayrılmaktadırlar." Stalin yoldaş bukonusmasında, sadece doğa kanunlarını değil, kadrolarındurumunu da ele almaktaydı. Eğer Partimiz, eski kadrolarla birlik ve işbirliği içinde çalışan çok sayıda yeni kadroya sahip olmazsa, davamız yarı yolda kalır. Bu nedenle, bütün eski kadrolar yeni kadroları büyük bir coşkuylakarşılmalı ve onlara çok yakın bir ilgi göstermelidir. Yenikadroların da kendilerine göre eksiklikleri olduğu doğrudur. Devrim içinde uzun bir süre bulunmamışlardır ve tecrübeden yoksundurlar; bazıları eski toplumun zararlı ideolojisinin izlerini, bireyci küçük burjuva ideolojisinin kalıntılarını kaçınılmaz olarak beraberlerinde getirmişlerdir. Ama bu eksiklikler, devrim içinde eğitilerek ve çelikleşerek yavaş yavaş giderilebilir. Stalin'in dediği gibi, yeni kadroların güçlü yanı, yeni olana son derece açık olmaları vebu yüzden de büyük ölçüde coşkulu ve faal olmalarıdır. Bunlar, bazı eski kadroların yoksun oldukları niteliklerdir. Gerek eski, gerekse yeni kadrolar ortak davada tek birbütün halinde birleşmek ve sekter eğilimlere karşı uyanıklamak için birbirlerine saygı göstermeli, birbirlerinden öğrenmeli ve birbirlerinin güçlü yanlarından ders çıkartarak eksikliklerini gidermelidirler. Genellikle, esas olarak eskikadroların yönetici durumda olduğu yerlerde, eğer yenikadrolarla ilişkiler iyi değilse, bunun esas sorumluluğunueski kadrolar yüklenmelidir.

Bütün bu yukarda saydıklarımız, yani parça ile bütün arasındaki ilişkiler, birey ile Parti arasındaki ilişkiler, dışardan gelen kadrolar ile mahalli kadrolar arasındaki ilişkiler, ordu içindeki kadrolar ile öyörede çalışan diğer kadrolar arasındaki ilişkiler, ayrı ayrı ordu birlikleri, ayrı ayrı yöreler ve ayrı ayrı kısımlar arasındaki ilişkilerve eski kadrolar ile yeni kadrolar arasındaki ilişkilerhep Parti içindeki ilişkilerdir. Partimizin saflarının düzenli olması, uygun adım yürümesi ve iyi savaşması için, bütün bu ilişkilerde komünizm ruhunu geliştirmeli ve sek-eğitilmelere karşı tetikte olmalıyız. Bu, Partinin çalışma tarzını düzeltirken köklü bir biçimde çözmemiz gereken çok önemli bir meseledir. Sekterlik, sübjektivizmin örgütsel ilişkilerdeki yansımasıdır; eğer sübjektivizmden kurtulmak ve Marksizm-Leninizmin gerçeği olgularda arama anlayışını yükseltmek istiyorsak. Partiyi sekterliğin kalıntılarından arındırmalı, Partinin çıkarlarını tek bir kişinin ya da tek bir kısmın çıkarlarının üstünde tutma ilkesinden hareket etmeli ve böylece Partinin tam bir dayanışma vebirliğe kavuşmasını sağlamalıyız.

Sekterliğin kalıntıları, Partinin iç ilişkilerinden olduğu kadar, dış ilişkilerinden de tasfiye edilmelidir. Bunun nedeni şudur: Düşmanı sadece bütün Parti içindeki yoldaşları birleştirerek alt edemeyiz, düşmanı ancak bütün ülke halkını birleştirerek alt edebiliriz. Çin KomünistPartisi yirmi yıldır bütün ülke halkını birleştirme davası uğruna büyük ve zorlu uğraşlar vermiştir. Bu uğraşlarda Direnme Savaşının patlak vermesinden sonra elde edilen başarılar, geçmişteki başarılardan da büyüktür. Ama bu, artık bütün yoldaşlarımızdan kitleler arasında doğru bir çalışma tarzına sahip oldukları ve sekter eğilimlerden arındıkları anlamına gelmez. Hayır. Aslında sekter eğilimler bazı yoldaşlar arasında, hem de bazı durumlarda çok ciddi ölçülerde hâlâ mevcuttur. Birçok yoldaşımız, Partiolmayan insanlarla ilişkilerinde, onlara tepeden bakmak, onları hor görmek ya da onlara saygı göstermeyi ve onların güçlü yanlarını değerlendirmeyi reddetmek eğilimindedirler. Bu, gerçekten de sekter bir eğilimdir. Bu yoldaşlar birkaç Marksist kitap okuduktan sonra daha alçakgönüllü olacakları

verde, daha kibirli olmakta ve kendi bilgilerinin henüz ham olduğunu fark etmeksizin herkese işeyaramaz damgası yapıştırmaktadırlar. Yoldaşlarımız, Komünist Partisi üyelerinin Partili olmayanlara oranla her zaman azınlıkta olduğunu kavramalıdır. Her yüz kişiden bir tanesinin komünist olduğunu kabul etsek. Çin'in 450 milyonluk nüfusunun 4 500 000'i komünist olurdu. Oysa üyelerimizin sayısı bu dev rakama ulaşsa bile, komünistler toplam nüfusun yalnızca yüzde birini oluşturacak, nüfusunun yüzde doksan dokuzu ise Partili olmayan insanlardan meydana gelecektir. Öyleyse nasıl olur da. Partili olmayanlarla işbirliği yapmamayı düşünebiliriz? Bizimle işbirliği yapmak isteyen ya da işbirliği yapabilecek herkesle işbirliği yapmak bizim için bir görevdir, onlara kapımızı kapamaya asla hakkımız yoktur. Ama bazı Parti üyeleri bunu kavramıyor ve bizimle işbirliği yapmak isteyenleri hor görüyor, hattâ onlara kapımızı kapatıyorlar. Böyle hareket etmek için hiç bir neden yoktur. Marks, Engels, Lenin ve Stalin böyle hareket etmemizi gerektirecek herhangi bir neden göstermişler midir? Hayır, göstermemişlerdir. Tam tersine, bize her zaman kitlelerle sağlam bağlar kurmamızı ve kitlelerden kopmamamızı öğütlemişlerdir. Yoksa Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi mi böyle hareket etmemizi gerektirecek bir neden göstermiştir? Hayır. Kitlelerden kopabileceğimizi ve kendimizi kitlelerden tecrit edebileceğimizi söyleyen tek bir Merkez Komitesi kararı yoktur. Tam tersine, Merkez Komitesi bize her zaman kitlelerle sıkı bağlar kurmamızı ve kitlelerden kopmamızı söylemiştir. Dolayısıyla, bizi kitlelerden koparan hiç bir hareket asla haklı görülemez. Böyle bir eylem, bazı yoldaşlarımızın kendi icat ettikleri sekter düşüncelerin zararlı sonucundan başka bir şey değildir. Bu tür sekterlik bazı yoldaşlarımız arasında varlığını çok ciddi olarak koruduğu ve Parti çizgisinin uygulanmasını engellediği sürece, bu sorunun üstesinden gelmek üzere Parti içinde yaygın bireğitim çalışması yürütmemiz gerekir. Her şeyden önce, kadrolarımızın, meselenin ne kadar vahim olduğunu ve Parti üyeleri Partili olmayan kadrolarla ve Partili olmayan insanlarla birleşmediği takdirde düşmanı yenmenin ve evrim hedefine ulaşmanın mümkün olmayacağını gerçekten kavramalarını sağlamalıyız.

Bütün sekter düşünceler sübjektivisttir; devrimin gerçek ihtiyaçlarına ters düşerler. Bu nedenle, sekterliğe karşı mücadele ile sübjektivizme karşı mücadele bir arada yürütülmelidir.

Bugün basmakalıp Parti yazıları sorununu konuşacak vaktimiz yok. Bu konuyu başka bir toplantıda ele alacağım. Basmakalıp Parti yazıları batağa götürür; sübjektivizmin ve sekterliğin ifade tarzıdır; halka ve devrime zarar verir. Dolayısıyla, ondan tamamen kurtulmamız gerekir.

Sübjektivizmle mücadele edebilmek için materyalizmi ve diyalektiği yaygınlaştırmalıyız. Ama Partimizde materyalizmin ve diyalektiğin propagandasına en küçük bir önem vermeyen birçok yoldaş vardır. Bazıları sübjektivist propagandayı hoş görüyor ve ses çıkarmadan kabulleniyorlar. Marksizme inandıklarını sanıyor, ama materyalizmi yaygınlaştırmak için hiç bir çaba harcamıyor, sübjektivist bir görüşle karşılaştıklarında onun üstünde kafayormuyor, herhangi bir fikir belirtmiyorlar. Bu, bir komünistin tutumu değildir. Bu tutum, birçok yoldaşımızın sübjektivist fikirler tarafından zehirlenmesine ve duyarlıklarının körelmesine yol açmaktadır. Bu nedenle, yoldaşlarımızın zihinlerini sübjektivizm ve dogmatizm bataklığından kurtarmak üzere Parti içinde bir aydınlanma kampanyası başlatmalı ve yoldaşlarımızı sübjektivizmi, sekterliği ve basmakalıp Parti yazılarını boykot etmeye çağırmalıyız. Bu tür kötülükler Japon mallarına benzer; onları korumamızı ve kafamızı onlarla bulandırmamızı sadece düşmanımız ister. Dolayısıyla, Japon mallarını nasıl boykot ediyorsak, bu kötülükleri de öyle boykot etmeliyiz⁷. Sübjektivizmin, sekterliğin ve basmakalıp Parti yazılarının bütün mallarını boykot etmeli, bu malların satışını engellemeli ve onları satanların Parti içindeki

teorik düzeyin düşük olmasından yararlanarak ticaretlerini sürdürmelerine izin vermemeliyiz. Bu amaçla yoldaşlarımızı koku alma duyularını geliştirmeli; kabullenmek ya da boykot etmeye karar vermeden önce her şeyi iyice koklamalı ve iyiyi kötüden ayırt etmelidirler. Komünistler her zaman bir şeyin neden ve nasıl olduğunu araştırmak, kendi kafalarını kullanmak ve bir şeyin gerçekliğe uygun olup olmadığını ve gerçekten sağlam bir temele dayanıp dayanmadığını dikkatle düşünmek zorundadırlar. Ne olursa olsun bir şeyi körü körüne izlememeli, köleliği teşvik etmemelidirler.

Son olarak, sübjektivizme, sekterliğe ve basmakalıp Parti yazılarına karşı çıkarken iki amaç gütmeliyiz: Birincisi, "gelecekteki hataları önlemek için geçmişteki hatalardan ders çıkarmak"; İkincisi, "hastayı kurtarmak için hastalığı tedavi etmek". Geçmişteki hatalar kimsenin gözünün yaşına bakmadan açığa çıkarılmalıdır; gelecekteki çalışmaların daha dikkatli ve daha iyi yapılabilmesi için, geçmişte kötü olan şeylerin bilimsel bir tutumla tahlil edilmesi ve eleştirilmesi gerekir. "Gelecekteki hataları önlemek için geçmişteki hatalardan ders çıkarmak"tan kastedilen budur. Ne var ki, hataları açığa çıkarırken ve eksiklikleri eleştirirken amacımız, tıpkı hastalığı tedavi eden bir hekim gibi, sadece hastayı kurtarmaktır, yoksa onu aşırı tedaviyle öldürmek değil. Apandisit olan bir kimsenin apandisiti cerrah tarafından alınır, o kimse kurtulur. Hatalar işlemiş olan bir kimse tedaviden korkarak hastalığını gizlemediği ya da hatalarında tedavi edilemez durum gelene kadar diretmediği sürece, dürüst ve samimi bir şekilde tedavi olmak ve kendini düzeltmek istediği sürece, ona karşı iyi davranmalı ve iyi bir yoldaş olabilmesi için hastalığını tedavi etmeliyiz. Kendimizi kaybedip ona var gücümüzle yüklenirsek, hiç bir zaman başarılı olamayız. İdeolojik ya da siyasî bir hastalığı tedavi ederken, hiç bir zaman kaba ve sabırsız olmamalı, biricik doğru ve etkili yöntem olan "hastayı kurtarmak için hastalığı tedavi etmek" tutumunu benimsemeliyiz.

Parti Okulunun açılışı dolayısıyla uzun uzun konuşma olanağı buldum. Yoldaşların, söylediklerim üzerinde düşüneceklerini umarım. (Coşkun alkışlar).

NOTLAR

1. Basmakalıp yazı ya da "sekiz ayaklı deneme", on beşinci yüzyıl ile on dokuzuncu yüzyıl arasında Çin'deki feodal hanedanların imparatorluk okullarındaki sınavlarda öngörülen özel yazı tarzıydı. Bu yazı tarzı, kelime oyunlarına dayanıyor, sadece biçime önem veriyordu; özden yoksundu. Buyazılar esas olarak sekiz bölümden oluşuyordu: Giriş, konunun açılması, ön sergileme, ilk görüşün ortaya konulması, başlangıç paragrafları, ara paragraflar, art paragraflar ve sonuç paragrafları. Beşinci bölümden sekizinci bölüme kadar her bölümün iki -ayağı-, yani karşıt görüşleri savunan iki paragraf olması gerekiyordu: "sekiz ayaklı deneme" adı buradan geliyordu. "Sekiz ayaklı deneme-, Çin'de yazılardaki basmakalıp biçimciliği ve yavanlığı belirtmek için kullanılan bir deyim oldu. "Basmakalıp Parti yazısı" deyimini de, devrimci saflardaki bazı kimselerin, olguları tahlil edeceği yerde, bir sürü devrimci laf ve terimi karmakarışık bir biçimde kullanan yazılarını tanımlamaktadır. Bu yazılar datıpkı "sekiz ayaklı deneme- gibi, bir laf salatasından başka bir şey değildir.
2. Bu, 1939 Aralığında Çin Komünist Partisi Merkez Komitesinin, aydınların saflara kazanılmasına ilişkin aldığı karardır. Bu karar. Mao Zedung'un Seçme Eserleri'nin ikinci Cildinde "Çok Sayıda Aydını Soflara Kazanalım" adıyla yayınlanmıştır.
3. Bkz., J. V. Stalin, "Leninizm'in İlkeleri-, Leninizm'in Meseleleri, Ing. bas., Yabancı Diller Yayınevi, Moskova, 1954, s. 31.
4. Bu, Konfüçyüs ile müritleri arasındaki konuşmalardan oluşan Konfüçyüs'ün Seçme Eserleri'nin ilk cümlesidir.
5. Çang Kuo-tao, Çin devrimine dönüklük etmiş bir kimsedir. Gençliğinde, devrimi kendi çıkarları için kullanma amacıyla Çin Komünist Partisine katıldı. Parti içinde birçok hata yaptı ve bunun sonucunda ciddi suçlar işledi. Bunların en önemlisi, 1935'te Kızıl Ordunun kuzeye ilerlemesine karşı çıkması ve Kızıl Ordunun Seçuan Sikang sınırındaki azınlık milliyetleri bölgelerine geri çekilmesini savunarak teslimiyetçilik ve tasfiyecilik yapmasıdır. Dahası, Partiye ve Merkez Komitesine karşı açıktan açığa haince faaliyetlere girişti, kendi sahte merkez komitesini kurdu, Partinin ve Kızıl Ordunun birliğini sarstı ve Kızıl Ordunun Dördüncü Cephe Ordusunun ağır kayıplara uğramasına yol açtı. Ama Mao Zedung yoldaşın ve Merkez Komitesinin sabırlı eğitimi sayesinde, Dördüncü Cephe Ordusu ve onun kadroları çok geçmeden Parti Merkez Komitesinin doğru önderliğini yeniden benimsediler ve daha sonraki mücadelelerde şanlı bir rol oynadılar. Ne var ki, Çang Kuo-tao akıllanmadı ve 1938 İlkbaharında Şensi-Kansu-Ningsia Sınır Bölgesinden kaçarak Guomintang gizli polisine katıldı.
6. Bkz. J. V. Stalin, "Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) On Sekizinci Kongresine Merkez Komitesi Çalışmaları Üzerine Rapor", Leninizm'in Meseleleri, Ing. bas., Yabancı Diller Yayınevi, Moskova, 1954, ss. 784-86.
7. Japon mallarının boykot edilmesi, 1919'daki yurtsever 4 Mayıs Hareketinde, 1931'deki 18 Eylül Olayından sonra ve Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı sırasında olduğu gibi, yirminci yüzyılın ilk yarısında Çin halkı tarafından emperyalist Japonsaldırısına karşı sık sık başvurulan bir mücadele yöntemi idi.

Basmakalıp Parti Yazılarına Karşı Çıkalım*

8 Şubat 1942

*Bu konuşma Mao Zedung yoldaş tarafından Yenan'daki bir kadro toplantısında yapıldı.

Kay-feng yoldaş bugünkü toplantının amacını az önce belirtti. Şimdi ben, sübjektivizm ve sekterliğin, basmakalıp Parti yazılarını (Ya da Parti içindeki "sekiz ayaklı deneme"yi)¹ kendi propaganda araçları ya da ifade tarzları olarak nasıl kullandıklarını ele almak istiyorum. Gerçisübjektivizme ve sekterliğe karşı mücadele ediyoruz, ama aynı zamanda basmakalıp Parti yazılarına karşı da mücadele etmezsek, sübjektivizm ve sekterlik gizlenecek birdelik bulmaya devam edeceklerdir. Eğer basmakalıp Partiyazılarını da yıkarsak, sübjektivizmi ve sekterliği "mat etmiş" ve bu iki canavarın gerçek yüzlerini açığa çıkarmış olacağız. O zaman onları, "sokaklarda kaçıışırken arkalarından herkesin, Öldürün! Öldürün! diye bağırdığı fareler" gibi kolayca yok edebileceğiz.

Bir kimsenin sadece kendisinin okuyacağı basmakalıp Parti yazıları yazması o kadar önemli değildir. Ama eğer bunları başka birine aktarırsa okur sayısı iki katına çıkmış olur ve bunun doğuracağı zarar hiç de az sayılmaz. Eğer bu yazıları duvarlara asar, çoğaltır, gazetelerde yayınlar ya da kitap halinde basarsa mesele gerçekten büyük bir mesele haline gelir; çünkü o zaman bu yazılar birçok insanı etkileyebilir. Üstelik basmakalıp Parti yazıları yazan kimseler daima çok sayıda okuyucu ararlar. Dolayısıyla, basmakalıp Parti yazısını açığa çıkarmak ve ortadan kaldırmak zorunlu olmuştur.

Ayrıca, basmakalıp Parti yazısı, uzun zaman önce Lu Sun'un karşı çıkmış olduğu "yabancı basmakalıp yazı"nın bir türüdür. * Peki öyleyse, biz niçin buna Parti içindeki "sekiz ayaklı deneme" diyoruz? Çünkü yabancı tadınıyanı sıra, yerli bir kokusu da vardır. Belki bu da bir çeşityaratıcı eser sayılabilir! Kim demiş halkımız hiç bir yaratıcı eser meydana getirmemiş diye? Alın işte! (Yüksek sesle gölüşmeler.)

Basmakalıp Parti yazısının Partimiz içinde uzun bir geçmişi vardır. Özellikle Toprak Devrimi sırasında zaman zaman epeyce öne çıktığı görülmüştür.

Tarihî olarak bakacak olursak, basmakalıp Parti yazısı 4 Mayıs Hareketine karşı bir tepkidir.

4 Mayıs Hareketi sırasında çağdaş kafalı insanlar klasik Çin dilinin kullanılmasına karşı çıkarak konuşma dilini savundular, geleneksel dogmalara karşı çıkarak bilimi ve demokrasiyi savundular. Bütün bunlar son derece doğrudu. O sıralar hareket güçlü ve canlıydı, ilerici ve devrimciydi. O günlerde hakim sınıflar öğrencilere Konfüçyüs öğretilerini aşılama ve bütün halkı dinî bir dogma olarak Konfüçyüsçülüğün debdebesi karşısında boyun eğmeye zorlamaktaydılar. Bütün yazarlar klasik dili kullanmaktaydı. Sözün kısası, hakim sınıflar ve onların çanak yalayıcıları tarafından yazılan ve öğretilen her şey gerek öz, gerekse biçim bakımından basmakalıp yazı ve dogma niteliğindedir. Bu, eski basmakalıp yazı ve eski dogmaydı. 4 Mayıs Hareketinin en büyük başarılarından biri de, bu eski basmakalıp yazının ve eski dogmanın çirkinliğini halkın gözleri önüne sermesi ve halkı bunlara karşı çıkmaya çağırmasıydı. 4 Mayıs Hareketinin bununla bağıntılı bir başka başarısı da emperyalizme karşı verdiği savaştı. Ama gene de eski basmakalıp yazıya ve eski dogmaya karşı verdiği mücadele. 4

Mayıs Hareketinin en büyük başarılarından biridir. Fakat dahasonraları ortaya yabancı basmakalıp yazı ve yabancı dogma çıktı. Partimizdeki bazı kimseler, Marksizme aykırı hareket ederek yabancı basmakalıp yazıyı ve yabancı dogmayı sübjektivizm, sekterlik ve basmakalıp Parti yazısının noktasına vardırıdılar. İşte bunlar da, yeni basmakalıp yazı ve yeni dogmadır. Bunlar birçok yoldaşın kafasında öylesine yer etmiştir ki, bugün hâlâ önümüzde çok çetin bir yeniden biçimlendirme görevi durmaktadır. Böylelikle eski feodal basmakalıp yazı ve dogmaya karşı mücadele eden canlı, güçlü, ilerici ve devrimci 4 Mayıs Hareketinin sonradan bazı kimseler tarafından tam zıddına dönüştürüldüğünü ve ortaya yeni basmakalıp yazı ve dogmanın çıktığını görüyoruz. Yeni basmakalıp yazı ve dogma canlı ve güçlü değil, ölü ve donuktur; ilerici değil, geridir; devrimci değil, devrimi engelleyicidir. Görüldüğü gibi, yabancı basmakalıp yazı ya da basmakalıp Parti yazısı. 4 Mayıs Hareketinin ilk baştaki niteliğine karşı bir tepkidir. Ama 4 Mayıs Hareketinin de kendince zaafı vardı. Bu hareketin önderlerinin birçoğu Marksizmin eleştirici ruhundaydı, kullandıkları yöntem ise genellikle burjuvazinin yöntemi, yani şekilci yöntemdi. Eski basmakalıp yazı ve dogmaya karşı çıkmakta, bilimi ve demokrasi'yi savunmakta tamamen haklıydılar. Ama günün şanlarını, tarihi ve yabancı şeyleri inceleyişlerinde tarihî materyalizmine eleştirici ruhandan yoksundular. Kötü olanı mutlak ve tamamen kötü olarak, iyi olanı da mutlak ve tamamen iyi olarak görüyorlardı. Meseleleri bu şekilci ele alış, hareketin daha sonraki gelişmesini etkiledi. Gelişmesi içinde 4 Mayıs Hareketi iki akıma bölündü. Bir kesim, hareketin bilimsel ve demokratik ruhunu devraldı ve onu Marksizmin temelinde geliştirdi. Komünistlerin ve Partili olmayan bazı Marksistlerin yaptığı budur. Öteki kesim ise burjuvazinin yolunu tuttu; bu, şekilciliğin sağa sola doğru gelişmesiydi. Ama Komünist Partisi içindeki durum daher bakımdan doğru düzgün değildi. Orada da bazı üyeler saptılar ve Marksizmi sağlam bir biçimde kavramadıkları için şekilcilik hataları, yani sübjektivizm, sekterlik ve basmakalıp Parti yazısı hataları işlediler. Bu da, şekilciliğin "sol"a doğru gelişmesiydi. Bütün bu nedenlerle, basmakalıp Parti yazısının bir rastlantı olmadığı, bir yandan 4 Mayıs Hareketinin olumlu unsurlarına karşı bir tepki, öte yandan da bu hareketin olumsuz unsurlarının bir mirası, devamı ve gelişmesi olduğu kolaylıkla görülebilir. Bu noktayı kavramamızda yarar vardır. 4 Mayıs Hareketi sırasında eski basmakalıp yazıya ve eski dogmatizme karşı mücadele etmek nasıl devrimci ve gerekli idiyse, bugün de yeni basmakalıp yazıyı ve yeni dogmatizmi eleştirmek için Marksizmi kullanmamız aynı şekilde devrimci ve gereklidir. Eğer 4 Mayıs döneminde eski basmakalıp yazıya ve eski dogmatizme karşı hiç bir mücadele verilmemiş olsaydı, Çin halkının kafası onlara kölelikten kurtulamayacak ve Çin'in hiç bir hürriyet ve bağımsızlık umudu kalmayacaktı. Bu görev 4 Mayıs Hareketi döneminde sadece başlatılmıştı. Bütün halkın kendini eski basmakalıp yazının ve eski dogmatizmin hakimiyetinden tamamen kurtarmasını sağlamak için bugün hâlâ çok büyük bir çaba, yeni devrimci yeniden biçimlendirme yolunda çok büyük bir çalışma gereklidir. Eğer bugün yeni basmakalıp yazıya ve yeni dogmatizme karşı çıkmazsak, Çin halkının kafasına başka türden bir şekilcilik hakim olacaktır. Eğer Partili yoldaşların bir kesiminde (hiç şüphesiz, sadece bir kesiminde) görülen basmakalıp Parti yazısı zehirinden ve dogmatizm hatasından kurtulmazsak, güçlü ve canlı bir devrimci ruh yaratmak, Marksizme karşı yanlış bir tutum takınma kötü alışkanlığını yok etmek ve gerçek Marksizmi yaymak ve geliştirmek; dahası, eski basmakalıp yazı ve dogmanın bütün halk üzerindeki etkisine karşı ve yabancı basmakalıp yazı ve dogmanın birçok insan üzerindeki etkisine karşı canlı bir mücadele yürütmek ve bu etkileri yıkmak ve yok etme amacına ulaşmak imkansız olacaktır.

Sübjektivizm de, sekterlik de, basmakalıp Parti yazısı da Marksist değildirler ve proletaryanın ihtiyaçlarına değil, sömürücü sınıfların ihtiyaçlarına cevap verirler. Küçük burjuva ideolojisinin

Partimiz içindeki bir yansımasıdır. Çin, küçük burjuvazinin sayıca çok fazla olduğu bir ülkedir; Partimiz bu kalabalık sınıf tarafından kuşatılmıştır. Parti üyelerimizin büyük bir kısmı bu sınıftan gelmekte ve Partiye katılırken de beraberlerinde ister istemez uzun ya da kısa bir küçük burjuva kuyruğu getirmektedirler. Küçük burjuva devrimcilerinin bağınazlığı ve tek yanlılığı, eğer denetim altına alınmaz ve değiştirilmezse, bir ifadetarzi ya da yabancı basmakalıp yazı ya da basmakalıp Partiyazısı olan sübjektivizme ve sekterliğe kolayca yol açabilir.

Bunları temizlemek ve süpürüp atmak kolay değildir. Bu işin gereğince, yani insanları ikna etmenin güçlüklerine katlanılarak yapılması gerekir. Ancak samimi ve uygun bir şekilde ikna etmeye çalışırsak, etkili olabiliriz. Bu ikna süreci içinde yapılacak ilk iş, iyice terini atması için hastaya "Sen hastasın!" diye bağırarak onu tepeden tırnağa sarsmak, sonra da iyileşmesi için ona samimi öğütlerde bulunmaktır.

Şimdi de basmakalıp Parti yazısını tahlil edelim ve onun kötülüklerinin nerede yattığını görelim. Zehire karşı panzehir kullanacağız; basmakalıp sekiz bölümlü yazı biçimini taklit edip aşağıdaki "sekiz ayağı" ortaya koyacağız. Bunlara sekiz temel suçlama da denilebilir.

Basmakalıp Parti yazısına karşı birinci suçlama, boş laflarla sayfalar doldurmasıdır. Bazı yoldaşlarımız "pasaklı bir kadının uzun ve kokmuş ayak sargıları"na * çok benzeyen, uzun ve içi boş makaleler yazmayı çok seviyorlar. Peki, neden böyle uzun ve içi boş makaleler yazıyorlar? Bunun tek bir açıklaması olabilir: Kitlelerin bu yazıları okumasını istememektedirler. Kitlelerin bunları okumaları nasıl beklenebilir? Böyle yazılar, saf kimselerin gözünü boyamaktan başka hiç bir işe yaramaz. Onlar arasında kötü etkiler yayar ve kötü alışkanlıkları kökütler. Sovyetler Birliği geçen yıl 22 Haziranda saldırıya karşı muazzam bir savaş açmıştı, oysa Stalin'in 3 Temmuzdayaptığı konuşma bizim Kurtuluş Gazetesi'ndeki bir başyazıdan uzun değildi. Bu konuşmayı bir de bizim beylerden birinin yazdığını düşünün! En azından on binlerce kelime sıralardı. Bir savaşın içindeyiz, daha kısa ve daha öz makaleler yazmayı öğrenmeliyiz. Henüz burada Yen'an'da bir çarpışma yok, ama cephedeki birliklerimiz hergün savaşıyor, cephe gerisindeki halk harıl harıl çalışıyor. Makaleler çok uzun olursa, kim okur? Cephedeki bazı yoldaşlar da uzun raporlar yazmayı seviyor. Onları yazmak için onca zahmete katlanıyor, okumamız için buraya gönderiyorlar. Ama onları okumayı kim göze alabilir? Peki, uzun ve boş makaleler kötüdür de, kısa ve boş makaleler iyi midir? Hayır, onlar da kötüdür. Her türlü boş lafı yasaklamalıyız. Ama birinci ve en önemli görevimiz.

Feodal Çin'de, kadınların güzelliğini belirleyen etkenler den biri de, ayaklarının küçük olmasıydı. Çocuk yaştan itibaren kızların ayakları ince uzun bezlerle sınımsız sarılarak bağlanırdı. Bu sargılar, ayakların cılk yara olmasına ve kokmasına yolaçardı. Burada Mao Zedung bu eski feodal alışkanlığa değiniyor. (Ç.N.)

pasaklı kadının uzun ve kokmuş ayak sargılarını çöp tenekesine atmaktır. Bazı kimseler. "Kapital de çok uzun değil mi? Onu ne yapacağız?" diye sorabilir. Cevap basittir; okumaya devam edin. "Değişik dağlarda değişik türkü söyle" diye bir atasözü vardır. Bir başka atasözünde, "İştahını yemeğine göre, elbiseni kalıbına göre ayarla" der. Yaptığımız her şeyi, gerçek şartlara uygun olarak yapmalıyız. Aynı şey, makale yazmak ya da konuşmayapmak için de sözkonusudur. Biz uzun ve boş basmakalıp yazılara karşı çıkıyoruz, yoksa bir şeyin iyi olması için de kısa olması gerekir demek istemiyoruz. Doğru, savaş zamanında kısa makalelere ihtiyacımız var, ama her şeyden önce özü olan makalelere ihtiyacımız var. Özdenyoksun olan makaleler, en az haklı gösterilebilecek ve en fazla karşı

çıkılabilecek makalelerdir. Aynı şey. konuşma yapmak için de geçerlidir; boş ve bitmek bilmeyen konuşmalara son vermeliyiz.

Basmakalıp Parti yazısına karşı ikinci suçlama, halkı yıldırıcı bir tutumla kaleme alınmasıdır. Bazı basmakalıp Parti yazıları yalnızca uzun ve boş olmakla kalmıyor, aynı zamanda halkı bile bile yıldırma amaçlıyor, yani en kötü zehiri taşıyor. Bitmek bilmeyen ve boş makaleler yazmak acemiliğe verilebilir, ama halkı yıldırıcı bir tutum takınmak sadece acemilik değil, düpedüz hilekârlıktır. Lu Sun, böyle kimseleri eleştirirken bir keresinde şöyle demişti: "Hiç şüphesiz hareketler ve tehditler savurmak mücadele etmek değildir." Bilimsel olan, eleştiriden korkmaz, çünkü bilim gerçektir ve çürütülmekten korkmaz. Ama Parti basmakalıpçılığı tarzında subjektivist ve sekte makaleler ve konuşmalar yazanlar çürütülmekten korkarlar, çok korkaktırlar. Bu yüzden de, halkı susturacaklarını ve "baskın çıkacaklarım" sanarak, başkalarını yıldırma için gösterişçiliğe sığınır. Böyle bir gösterişçilik gerçeği yansıtmaz; tam tersine, gerçeğin karşısına dikilen bir engeldir. Gerçek, halkı yıldırıcı bir tutum takınmaz; tam tersine, konuşması ve davranışı dürüst ve samimidir. Birçok yoldaşın makale ve konuşmalarında sık sık iki deyim rastlanıyor. Bunlardan biri "amansız mücadele", diğeri de "acımasız darbelerdir. Hiç şüphe yok ki, bu tür tedbirler düşmanaya da düşman ideolojisine karşı son derece gereklidir. Ama onları kendi yoldaşlarımıza karşı kullanmak yanlıştır. Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) Tarihi, Kısa Ders'in Sonuç bölümünün dördüncü maddesinde belirtildiği gibi, düşmanlar ve düşman ideolojisi sık sık Parti'ye sızar. Elbette bu düşmanlara karşı amansız mücadeleye ve acımasız darbelerle başvurmamız gerekir. Çünkü bualçaklar, Partiye karşı aynı tedbirlere başvurmaktadır. Eğer onlara karşı hoşgörülü davranırsak, kurdukları tuzağın tam ortasına düşeriz. Ama bu tedbirler, zaman zaman hata yapan yoldaşlara karşı kullanılmamalıdır; bu yoldaşlara, Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) Tarihi, Kısa Ders'in Sonuç bölümünün beşinci maddesinde belirtilen yöntemi, yani eleştiri ve özeleştiri yöntemini uygulamamız gerekir. Zaman zaman hata yapmış olan yoldaşlara karşı geçmişte "amansız mücadele" ve "acımasız darbelerin hararetle savunmuş olan yoldaşların böyle yapmalarının nedeni, ele aldıkları kişileri tahlil edememeleri ve onları yıldırma çabasına çalışan bir tutum takınmalarıydı. Ele aldığımız kim olursa olsun, bu yöntem işe yaramaz. Yıldırma taktiği düşman karşısında tamamen yararsızdır, kendi yoldaşlarımıza ise sadece zarar verir. Bu, sömürücü sınıfların ve Lumpen-proletaryanın alışkanlık haline getirdiği, ama proletaryanın hiç kullanmadığı bir taktiktir. Proletaryanın en amansız ve en etkili silahı, ciddi ve militan bir bilimsel tutumdur. Komünist Partisi, halkı yıldırarak değil, Marksizm-Leninizm gerçeğiyle, gerçeği olgularda arayarak, bilimle yaşar. Gösteriş yaparak şöhret ve mevki elde etme düşüncesinin daha da aşağılık bir şey olduğunu söylemeye gerek yok. Sözün kısası, örgütler kararlar alırken ve talimatlar yayınlarken, yoldaşların makaleler yazarken ve konuşmalar yaparken kesinlikle Marksist-Leninist gerçeğe dayanmalı ve yararlı bir amaca hizmet etmeye çalışmalıdırlar. Devrim ancak bu temel üzerinde zafere ulaştırılabilir, bunun dışında her şey boşunadır.

Basmakalıp Parti yazısına karşı üçüncü suçlama, okurları düşünmeksizin oku rastgele fırlatmasıdır. Birkaç yıl önce Yenansurlarında şöyle bir slogan belirmişti: "İşçiler ve köylüler, birleşin ve Japonya'ya Karşı Direnme Savaşında zafer için mücadele edin!" Aslında sloganın dile getirdiği düşünce hiç de fena değildi, ama [Kung Cen, çalışan insanlar, işçiler] karakterlerindeki [kung çalışan] karakteri x şeklinde yazılmış, yani bu karakterin dikey fırça darbesi zikzaklı bir hale getirilmişti. Pekiya. "X# [Cen. insanlar] karakteri? O da ">*" olmuş, yani sağ bacağına üç eğik fırça darbesi eklenmişti. Bunu yazan yoldaş mutlaka eski alimlerin müritlerinden biriydi. Ama gene bu sloganı Direnme Savaşı sırasında Yenansurlarına böyle karakterlerle yazmış olması son derece tuhaftır.

Kimbilir belki de yazdıklarını halka okutmamayı eminliydi: bunu başka türlü açıklamak zordur. Propaganda yapmayı gerçekten isteyen komünistler okurlarını dikkate almalı, makalelerini ya da sloganlarını kimlerin okuyacağını, konuşmalarını kimlerin dinleyeceğini aslaakıldan çıkarmamalıdır. Aksi takdirde, bunları ne okuyan olur, ne de dinleyen. Birçokları yazdıkları ya da söyledikleri her şeyin herkes tarafından kolayca anlaşılabilirliğini sanıyorlar, oysa durum hiç de sandıkları gibideğildir. Eğer Parti basmakalıpçılığı tarzında yazar ve konuşurlarsa, halk onları nasıl anlayabilir? "İneğe ud çalmak" deyiminde, dinleyiciye karşı bir alay vardır. Amabiz asıl saygının dinleyiciye duyulması gerektiğini düşünüyorsak, o zaman gülünç duruma düşen çalgıcı olur. Çalgıcının dinleyicilerini dikkate almadan dilediği gibi çalması doğru mudur? Daha da kötüsü, ortaya karga gibibet sesli bir basmakalıp Parti yazısı çıkarmakta ve kitlelerin karşısında karga gibi gıgılamakta diretmektedir. Bir kimse ok atarken hedefe nişan almalıdır, ud çalarken dinleyicileri dikkate almalıdır. Peki öyleyse, okurudikkate almadan makale yazılabilir mi, dinleyici dikkatealmadan konuşma yapılabilir mi? Diyelim, bir kimseyledostluk kurmak istiyoruz; birbirimizin duygularını anlamadan, düşüncelerini öğrenmeden samimi bir dostluk kurabilir miyiz? Propaganda çalışması yapan yoldaşlarımızda, kendilerini dinleyen insanların araştırmalarını, incelemesini ve tahlilini yapmadan boş laf ederlerse, bu işinüstesinden gelemesler.

Basmakalıp Parti yazısına karşı dördüncü suçlama, kullandığı yavan dilin bir piehsan'ı hatırlatmasıdır. Şanghay'da "küçük plehsan" diye bilinen yaratıklar da, tıpkı bizim basmakalıp Parti yazıları gibi, çirkin ve buruş buruştur. Eğer bir makale ya da konuşma, ruhsuz ve cansız bir biçimde tam bir dersane edasıyla birkaç deyim üzerinde dönüp dolaşırsa, yavan bir dili ve itici bir görünüşü olan bir piehsan'a benzemez mi? Eğer bir kimse yediyaşında ilkokula gitmiş, on yedi-on sekiz yaşlarında ortaöğrenimini tamamlamış, yirmi iki-yirmi üç yaşlarında üniversiteden mezun olmuş, ama bu arada kitlelerle hiç bir zaman bağı olmamışsa, o kimse dilinin kötülüğünden veyavanlığından dolayı suçlanamaz. Ama biz kitleler için çalışan devrimcileriz, kitlelerin dilini öğrenmezsek çalışmamızı iyi yürütemeyiz. Bugün propaganda çalışmasında bulunan yoldaşlarımızın birçoğu hiç bir dil incelemesi yapmamaktadır. Yaptıkları propaganda son derece sıkıcıdır; makalelerini okuyan ya da konuşmalarını dinleyen pek az insan çıkmaktadır. Niçin dili incelememiz, hattâ dil üzerinde daha fazla çaba harcamamız gerekmektedir? Çünküdili ustaca kullanmak kolay değildir ve zorlu bir çabayı gerektirir. Birinci olarak, dili kitlelerden öğrenelim. Halkın söz dağarcığı zengin, güçlü ve canlıdır; gerçek hayatı yansıtır. Birçoğumuz dili ustaca kullanamadığımız için, güçlü, canlı ve etkili deyimlerden yoksun olan makale ve konuşmalarımız sağlam ve sağlıklı bir insandan çok, kupa bir piehsan'a, bir kemik torbasına benzemektedir. İkinci olarak, yabancı dillerden yalnızca ihtiyacımız olanı alalım. Yabancı deyimleri mekanik bir biçimde aktarmamalı, gelişigüzel kullanmamalıyız. Yalnızca iyi olanı ve ihtiyacımıza uygun düşeni almalıyız. Eski Çincenin söz dağarcığı yetersiz olduğundan, bugünkü söz dağarcığımız zaten birçok yabancı deyim girmiş bulunmaktadır. Sözelimi, bugün bir kanpu (kadrolar) toplantısı yapmaktayız ve kanpu deyimini yabancı bir sözcükten türetilmiştir. Dışardan yeni şeyleri almaya, sadece ilerici fikirleri değil, yeni deyimleri de almaya devam etmeliyiz. Üçüncü olarak, klasik Çin dilinde canlı olan ne varsa öğrenelim. Klasik Çinceyi yeterince incelemediğimiz için, onda hâlâ canlı olanı gerektiği gibi ve tam olarak kullanamadık. Hiçşüphesiz, eskimiş deyimlerin ve benzetmelerin kullanılmasına kesinlikle karşıyız; bu acıktır. Ama iyi ve hâlâ kullanışlı olanı devralmak gerekir. Basmakalıp Parti yazılarının etkisi altında kalanlar, halkın dilinde, yabancı dillerde ve klasik Çince kullanışlı olan şeyleri incelemeye zahmetine katlanmamakta ve bu yüzden de kitleler onların kuru ve sıkıcı propagandalarını iyi karşılamamaktadırlar. Böyle kötü ve yetersiz propagandacılar bizim de ihtiyacımız yoktur. Bizim

propagandacılarımız kimlerdir? Bizim propagandacılarımız yalnızca öğretmenler, gazeteciler, yazarlar ve sanatçılar değil, aynı zamanda bütüncülerimizdir. Mesela askerî komutanlar. Gerçi askerî komutanlar halk önünde konuşmalar yapmıyorlar, ama onlar da askerlerle konuşmak, halkla ilişki kurmak zorundadırlar. Peki bu, propaganda değil de nedir? Birkimse başkalarıyla konuşuyorsa, propaganda çalışması yapıyor demektir. Eğer dilsiz değilse, her zaman söyleyecek birkaç sözü vardır. Bu nedenle, bütün yoldaşlarımızın dili incelemesi mutlaka gereklidir.

Basmakalıp Parti yazısına karşı beşinci suçlama, tıpkı bir Çin eczanesi açar gibi, karmakarışık bir başlıklar dizisi altında birtakım maddeler sıralamasıdır. Herhangibir Çin eczanesine gidip bakın; bir sürü gözü bulunan ve her gözde de yüksük otu, raven kökü, güherçile gibi birilacın... orada olması gereken her şeyin adı yazılı olan dolaplar göreceksiniz. Bu yöntem yoldaşlarımız tarafından benimsenmiştir. Bu yoldaşlar makalelerinde, konuşmalarında, kitaplarında ve raporlarında, birinci olarak büyük Çin rakamları, ikinci olarak küçük Çin rakamları, üçüncü olarak on semavî gövdenin karakterlerini, dördüncü olarak on iki dünyevî dalın karakterlerini, sonra büyük harf A, B, C, D, ondan sonra küçük harf a, b, c, d, dahasonra Arap rakamları ve daha neler neler kullanıyorlar! En küçük bir çaba harcamadan bir Çin eczanesi açabilelim diye eskiler ve yabancılar bütün bu sembolleri yarattıkları için ne kadar da talihliyiz! Bir sürü laf etmesine rağmen, hiç bir meseleyi ortaya getirmeyen, tahlil etmeyen ya da çözmeyen, bir şeye karşı ya da ondan yanahiç bir tutum takınmayan, sadece o sembollerle kulaktırmalayan bir makale gerçek bir muhtevadan yoksundur ve bir Çin eczanesinden başka bir şey değildir. On semavî gövde vb. gibi semboller kullanılmamalıdır demek istemiyorum; sadece meselelere bu tür bir yaklaşımın yanlış olduğunu söylemek istiyorum. Çin eczanesinden örnek alınan ve birçok yoldaşımızın çok sevdiği yöntem, gerçekten de bütün yöntemlerin en kabası, en çocukçası ve en dar kafalıdır. Bu yöntem, şeyleri iç ilişkilerine göre değil, dış ilişkilerine göre sınıflandıran şekilci bir yöntemdir. Eğer bir kimse birbiriyle iç ilişkisi bulunmayan bir kavram yığını alıyor ve onları bir makale, konuşmaya da raporda şeylerin dış özelliklerine göre sıralıyorsa, o kimse laf cambazlığı yapıyor demektir. Böyle bir kimse, cambazlığı başkalarına da bulaştırabilir ve sonunda onların bir meseleyi düşünürken ya da bir şeyin özünü incelerken kendi kafalarını kullanmamalarına, olguları ABCD diye sıralamakla yetinmelerine yol açabilir. Bir meselenedir? Bir mesele, bir şeyin içindeki çelişmedir. Nerede çözülmemiş bir çelişme varsa, orada bir mesele var demektir. Eğer bir mesele varsa, bir tarafın yanında, öteki tarafın karşısında olmak ve meseleyi ortaya koymak gerekir. Çelişmenin özünü kavrayabilmek için, meseleyi ortaya koymadan önce, meselenin ya da çelişmenin ikiana yönünü araştırmak ve incelemek gerekir. Bu, meseleyi keşfetme sürecidir. Ön araştırma ve inceleme meseleyi keşfedebilir, ortaya koyabilir, ama onu henüz çözemez. Meseleyi çözmek için sistemli ve kapsamlı bir araştırma ve inceleme gereklidir. Bu, tahlil sürecidir. Aynı zamanda meseleyi ortaya koyarken de tahlil yapmak gerekir; yoksa karmaşık ve şaşırtıcı bir olgu yığınıyla karşılaşıldığında, meselenin ya da çelişmenin nerede yattığını bulup çıkarmak mümkün olamaz. Ama tahlil süreci derken, sistemli ve kapsamlı bir tahlil sürecini kastediyoruz. Çoğuzaman bir mesele ortaya konulduğu halde çözülemez, çünkü şeylerin iç ilişkileri henüz açığa çıkartılmamış, henüz sistemli ve kapsamlı bir tahlil süreci gerçekleştirilmemiştir. Bu nedenle, meselenin ana hatlarını hâlâ açıkça göremeyiz, bir senteze varamayız ve dolayısıyla meseleyi iyi çözemeyiz. Eğer bir makale ya da konuşma önemliyse ve yol göstermeyi amaçlıyorsa, bir meseleyi ortaya koymak, tahlil etmek ve sonra da meselenin özünü parmak basan ve bir çözüm yöntemi getiren bir senteze varmak zorundadır. Bütün bu süreç içinde şekilci yöntemlerin hiç bir yararı yoktur. Partimizde çocukça, kaba, dar kafalı ve kaytarmacı şekilci yöntemler hüküm sürdüğüne göre, onları açığa çıkarmalıyız. Çalışmalarımızı iyi bir şekilde yürütmemiz ve devrimci

davamızın zafere ulaşması ancak böyle mümkün olabilir.

Basmakalıp Parti yazısına karşı altıncı suçlama, sorumsuz olması ve her ortaya çıktığı yerde halka zarar vermesidir. Yukarda sözü edilen bütün hatalar kısmen acemilikten, kısmen de sorumluluk duygusunun yetersizliğinden ileri gelmektedir. Bu noktayı açıklamak için, yüzyıkmayı ele alalım. Hepimiz yüzümüzü her gün yıkarız, bir çoğumuz bir kereden de fazla yıkar, daha sonra da acaba bir kusur var mı diye "araştırma ve inceleme" yoluyla yüzümüzü aynada kontrol ederiz (yüksek sesle gülüşmeler). Ne kadar büyük bir sorumluluk duygusu! Makale ve konuşmalarımızı da aynı sorumluluk duygusuyla hazırlarsak, hiç fena olmaz. Sunulmaya layık olmayan bir şeyi sunmayın. Onun, başkalarının düşüncelerini ve eylemlerini etkileyebileceğini hiç bir zaman aklınızdan çıkarmayın. Eğer bir insan bir-iki gün yüzünü yıkamazsa, bu hiç şüphesiz iyi bir şey değildir. Hiç şüphesiz, yıkandıktan sonra yüzünde biraz kir kalması da hoş bir şey değildir, ama bunda ciddi bir tehlike yoktur. Oysa makale yazarken ya da konuşma yaparken durum farklıdır. Makalenin ve konuşmanın biricik amacı, başkalarını etkilemektir. Ama yoldaşlarımız bu görevi gelişigüzel bir şekilde ele alıyorlar. Bu, önemsiz olanı önemli olandan üstünlük demektedir. Birçokları hiç bir inceleme ya da hazırlık yapmadan makaleler yazıyor, konuşmalar yapıyorlar. Bir makaleyi yazdıktan sonra da, yıkandıktan sonra yüzlerini aynada inceledikleri gibi makaleyi birkaç kere okumak zahmetine katlanmıyor ve onu öylece yayınlanmayagönderiyorlar. Bunun sonucunda da çoğu zaman "Kalemlerinden binlerce kelime dökülmekte, ama konudan on binlerce li uzaklaşmaktadırlar". Bu yazarlar yetenekli görünebilirler, ama aslında halka zarar verirler. Bu kötü alışkanlık, bu yetersiz sorumluluk duygusu düzeltilmelidir.

Basmakalıp Parti yazısına karşı yedinci suçlama, bütün Partiyi zehirlemesi ve devrimi tehlikeye düşürmesidir. Sekizinci suçlama ise, yaygınlaştığı takdirde ülkeyi yıkabileceği ve halkı mahvedebileceğidir. Bu iki suçlamakendiliğinden anlaşılmakta ve daha fazla bir açıklamayı gerektirmemektedir. Başka bir deyişle, basmakalıp Partiyazıları düzeltilmez ve dizginsiz bir biçimde gelişmelerine göz yumulursa, sonuç gerçekten çok ciddi olacaktır. Sübjektivizm ve sekterlik zehiri basmakalıp Parti yazılarında saklıdır. Bu zehir yayılırsa, hem Partiyi, hem de ülkeyi tehlikeye düşürebilir.

Yukarda saydığımız sekiz nokta, basmakalıp Parti yazılarına karşı silaha sarılma çağrımızdır.

Parti içindeki basmakalıp yazı tarzı, hem devrimci ruhu dile getirmek için elverişli değildir, hem de devrimci ruhu yok etme eğilimindedir. Devrimci ruhu geliştirmek için basmakalıp Parti yazılarını tasfiye etmek, onların yerine faal, canlı, diri ve güçlü olan Marksist-Leninist yazış tarzını benimsemek gerekir. Gerçi Marksist-Leninist yazış tarzı uzun zamandan beri mevcuttur, ama gene dengeleştirilmesi ve aramızda yaygın bir hale getirilmesi gerekmektedir. Yabancı basmakalıp yazıyı ve basmakalıp Parti yazısını ortadan kaldırırsak, yeni yazı tarzımızı zenginleştirebilir, yaygın bir hale getirebilir ve böylece Partinin devrimci davasını ilerletebiliriz.

Parti basmakalıpçılığı sadece makale ve konuşmalarda değil, aynı zamanda toplantıların yönetilmesinde de görülmektedir. "1. Açılış konuşması; 2. rapor; 3. tartışma; 4. sonuçlar ve 5. Kapanış." Büyük küçük her toplantıda, her yerde ve her zaman bu katı usûl izlenirse, ortaya başka bir Parti basmakalıpçılığı çıkmaz mı? Toplantıların sunulan "raporlar" genellikle şöyle olmaktadır: "1. Uluslararası durum; 2. Ülke içindeki durum; 3. Sınır Bölgesi ve 4. Kendi çalışma kısmımız." Ve toplantılar sabahtan akşama kadar sürmekte, söyleyecek hiç bir sözü olmayanlar bile sanki

konusamazlarsa başkaları hayal kırıklığına uğrayacakmış gibi kürsüye çıkmaktadırlar. Sözün kısası, somut şartlar gözardı edilmekte, eski katı biçimlere ve alışkanlıklara körü körüne bağlı kalınmaktadır. Bütün bunları da düzeltmemiz gerekmez mi?

Bugünlerde birçok kimse millî ve bilimsel bir yazış tarzı, kitlelere hitap eden yazış tarzı yolunda bir dönüşüm istemektedir. Bu, çok iyi bir şeydir. Ama "dönüşüm", derinlemesine, tepeden tırnağa ve baştan aşağı değişme demektir. Oysa en küçük bir değişiklik bile yapmamış olankimseler dönüşüm çağrısında bulunuyorlar. Bu yoldaşlara, "dönüşüm"den söz etmeden önce kendilerinde ufakda olsa bir değişiklik yapmalarını öğütlerim, aksi takdirde yakalarını dogmatizmden ve basmakalıp parti yazısından kurtaramazlar. Bu, yeteneksiz olup da büyük hedeflere yönelmek, istidatsız olup da büyük gayeler peşinde koşmak şeklinde açıklanabilir ve bununla hiç bir şey başarılamaz. Dolayısıyla, "kitlelere hitap eden yazış tarzı yolunda bir dönüşüm"den sık sık söz eden, ama aslında kendi dar çevresine tıklıp kalan bir kimse çok dikkatli olmalıdır. Yoksa günün birinde o kitleler karşısına dikilip de, "Söyleyin bakalım beyefendi, neymiş bu dönüşüm? Rica etsek biraz da biz görebilir miyiz?" dediklerizaman, zor durumda kalacaktır. Eğer gevezelik etmiyor, kitlelere hitap eden yazış tarzı yolunda bir dönüşümü samimi olarak istiyorsa, gerçekten halkın içine girmeli ve halktan öğrenmelidir. Aksi takdirde sözünü ettiği "dönüşüm" havada kalacaktır. Bazıları ise kitlelere hitap eden yazış tarzı yolundaki bir dönüşüm hakkında yaygaralar koparmakta, oysa halkın dilini kullanarak iki kelimeyi biraraya getirememektedirler. Bu da onların kitlelerden öğrenmeye gerçekten kararlı olmadıklarını göstermektedir. Kafaları kendi dar çevrelerinin sınırlarını aşamamaktadır.

Bu toplantıda, içinde dört makale bulunan Bir Propaganda Kılavuzu adlı bir broşür dağıtıldı. Yoldaşlarımıza bunu döne döne okumalarını öğütlerim.

Broşürün, Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) Tarihi, Kısa Ders'ten yapılan aktarmalardan meydana gelen birinci yazısı, Lenin'in propaganda çalışmasını nasıl yürüttüğünü ele almaktadır. Başka şeylerin yanısıra, Lenin'in nasıl broşür yazdığını anlatmaktadır:

Lenin'in önderliğindeki İşçi Sınıfının Kurtuluşu için Petersburg Mücadele Birliği, Rusya'da Sosyalizmi İşçi Sınıfı hareketiyle birleştirmeye başlayan ilk kuruluştur. Bir fabrikada bir grev meydana gelmez, gruplarının üyeleri vasıtasıyla fabrikadakimeseleler hakkında daima bilgi sahibi olan Mücadele Birliği, broşürler ve sosyalist bildiriler dağıtarak hemen harekete geçiyordu. Bu broşürler, fabrika sahiplerinin işçilere yaptığı baskıları gözler önüne seriyor, işçilerin kendi çıkarları uğrunda nasıl mücadele etmesi gerektiğini açıklıyor ve işçilerin isteklerini öne sürüyordu. Broşürler kapitalizmin bozuklukları, işçilerin yoksulluğu, 12 ila 14 saatlik dayanılmaz işgünü ve işçilerin bütün haklardan yoksun oluşu hakkındaki gerçekleri dile getiriyordu. Aynı zamanda, uygun siyasî istekler deileri sürüyorlardı.

Dikkat edin, "etrafılı bilgi sahibi olan" ve "gerçekleri dile getiren" diyor! Devam edelim:

1894 yılı sonunda Lenin, İşçi Babuşkin'le birlikte bu tipte ilk ajitasyon broşürünü ve grevde bulunan Petersburg'daki Semyannikov Fabrikası işçilerine bir çağrıyla yazdı.

Broşür yazarken, meseleler hakkında etrafılı bilgi sahibi olan yoldaşlara danışmamız gerekir. Lenin yazı yazarken ve çalışırken daima böyle bir araştırma ve incelemeye dayanmıştır.

Her broşür işçilerin moralini kuvvetlendirmeye büyük ölçüde katkıda bulundu. İşçiler, sosyalistlerinkendilerine yardım ettiğini ve kendilerini savunduğunu gördüler.

Lenin'le aynı fikirde miyiz? Eğer aynı fikirdeyseniz, Lenin ruhuyla çalışmalıyız. Yani, Lenin'in yaptığı gibi yapmalı, bir yığın sayfayı boş lafla doldurmamalı, okurları dikkate almadan oku rastgele fırlatmamalı, sadece kendi görüşlerimize dayanmamalı ve şişirmeci olmamalıyız.

Broşürdeki ikinci yazı ise, Dimitrov'un Komünist Enternasyonal Yedinci Dünya Kongresindeki konuşmalarından yapılan aktarmalardan meydana gelmektedir. Dimitrov ne diyordu? Şöyle diyordu:

Kitlelere, kitabî kalıpların diliyle değil, her kelimesi ve her düşüncesi milyonlarca insanın en derin duygu ve düşüncelerini yansıtan bir dille, kitlelerin davası uğruna savaşanların diliyle hitap etmesini öğrenmeliyiz. Ve gene:

... kitlelerin anlayacağı dille konuşmasını öğrenmezsek, kitleler aldığımız kararları kavrayamazlar.

Biz her zaman basit ve somut bir şekilde konuşmasını, kitlelerin bildiği ve anlayabileceği örneklerle konuşmasını bilmiyoruz. Hâlâ anlamadan ezberlediğimiz soyut formülleri kullanmadan edemiyoruz. Nitekim broşürlerimize, gazetelerimize, kararlarımıza ve tezlerimize bakacak olursanız, bunların bırakalım sıradan işçileri. Parti görevlilerimizin bile anlamakta güçlük çektiği ağır bir dil ve üslupla yazılmış olduklarını görürsünüz. Ne dersiniz? Dimitrov, bu sözleriyle zayıf noktamızaparmak basmıyor mu? Demek, basmakalıp Parti yazılarıÇin'de olduğu kadar yabancı ülkelerde de varmış. Buortak bir hastalık. (Gülüşmeler) Ama gene de biz. Dimitrov yoldaşın öğüdüne uyarak kendi hastalığımızı bir an önce düzeltmeliyiz.

Şunu her birimiz bir kanun, bir Bolşevik kanunu, bir temel kural haline getirmeliyiz:

Yazarken ya da konuşurken, seni anlaması, senin çağrına inanması ve seni izlemeye hazır olması gereken sıradan işçiyi hiç bir zaman aklından çıkarma! Kimin için yazdığını ve kimin için konuştuğunuhiç bir zaman aklından çıkarma.Bu, Komünist Enternasyonal tarafından bizim içinhazırlanan ve mutlaka izlenmesi gereken bir kuraldır.Bunu kendimiz için bir kanun haline getirelim!

Broşürdeki üçüncü yazı Lu Sun'un Bütün Eserleri'n den alınmıştır. Burada yazar, nasıl yazı yazmak gerektiğini tartışmakta ve Kepçe dergisine cevap vermektedir.Lu Sun ne diyordu? Bazılarını buraya aktaracağımız sekiz yazı kuralı öneriyordu.

Birinci Kural: "Her şeyin her yönüne özel dikkat gösterin; daha fazla gözlemde bulunun ve eğer çok az bir gözlemde bulduysanız, sakın yazmayın."

"Her şeyin her yönüne özel dikkat gösterin" diyor, yoksa sadece bir şeye ya da bir şeyin sadece bir yönünedeğil. "Daha fazla gözlemde bulunun" diyor, sadece birgöz atın ya da yarım yamalak gözden geçirin demiyor. Ya biz ne yapıyoruz? Çoğu zaman çok az bir gözlemdebulunduktan sonra yazı yazarak bunun tam tersini yapmıyor muyuz?

İkinci Kural: "Söyleyecek bir şeyiniz olmadığı bir zaman, kendinizi yazmak için zorlamayın."

Ya biz ne yapıyoruz? Kafamızın bomboş olduğu apaçık meydandayken, çoğu zaman yazmak için kendimizi zorlamıyor muyuz? Araştırma ya da inceleme yapmadan kaleme sarılıp "yazmak için kendimizi zormalak" sorumsuzluktan başka bir şey değildir.

Dördüncü Kural: "Bir yazıyı yazdıktan sonra en azından iki kere daha okuyun; gerekli olmayan kelime, cümle ve paragrafları hiç çekinmeden çıkarıp atmak için elinizden geleni yapın. Hikayelik bir malzemeyi genişletip roman haline getirmektense, romanlık bir malzemeyi kısaltıp hikaye haline getirin." Konfüçyüs, "iki kere düşünün" diye öğüt vermişti. Han Yu ise, "bir iş, üzerinde düşünülerek başarılı" demişti. Bu eskidendi. Bugün meseleler çok daha karmaşık bir hale gelmiştir ve bazen üç-dört kere düşünmek bile yetmemektedir. Lu Sun, "yazdığınızı en azından iki kere okuyun" demişti. Peki en fazla kaç kere okuyalım? Lu Sun bu konuda bir şey söylememiş, ama bana kalırsa önemli bir makaleyi on kereden de fazla okumakta, yayınlamadan önce dikkatli bir şekilde gözden geçirmektedir. Makaleler, girift ve karmaşık olan ve gereğince ifade edilebilmesi için tekrar tekrar incelenmesi gereken objektif gerçekliğinin bir yansımasıdır. Dolayısıyla ancak yazı kurallarından habersiz olan bir kimse bu konuda gevşek davranabilir.

Altıncı Kural "Kendinizden başka kimsenin anlayamayacağı sıfatlar ya da terimler uydurmayın."

Biz, "kimsenin anlayamayacağı" bir yığın deyim "uydurduk." Bazen tek bir cümle kırk-elli kelimeyi bulmakta ve "kimsenin anlayamayacağı sıfatlar ya da terimler" yığını haline gelmektedir. Bıkmadan usanmadan Lu Sun'ün örnek almamızı öğütleyenlerin birçoğu aslında ona kulakasmayanların ta kendileridir!

Broşürdeki son yazı. Çin Komünist Partisi Altıncı Merkez Komitesi Altıncı Genel Toplantısında okunan ve kabul edilen millî propaganda tarzının nasıl geliştirileceği üzerine rapordan alınmıştır. 1938'de yapılan bu genel toplantıda, "Marksizm'den Çin'in belli özelliklerinden kopuk bir şekilde söz etmek, soyut bir Marksizmdir, havada kalan bir Marksizmdir." demiştik. Yani. Marksizm hakkında edilen bütün boş laflara karşı çıkmalıyız. Çin'de yaşayan Komünistler Marksizmi Çin devriminin gerçeklerine bağlı olarak incelemelidirler.

Raporda şöyle deniliyordu:

Yabancı basmakalıplık ortadan kaldırılmalıdır; boş ve soyut teranelere son verilmeli, dogmatizm bir kenara bırakılmalıdır. Bunların yerini Çin halkının çok sevdiği diri ve yaşayan Çin tarzı ve Çin ruhu olmalıdır. Enternasyonalist muhtevayı millî biçimden koparmak, ancak enternasyonalizmin e'sinden haberi olmayanların yapacağı bir iştir. Biz, tam tersine, bu ikisini sımsıkı birleştirmeliyiz. Bu konudaki saflarımızda ciddiyetle giderilmesi gereken önemli hatalar vardır.

Bu raporda yabancı basmakalılığın ortadan kaldırılması istenmişti, oysa bazı yoldaşlar bunu hâlâ piyasaya sürmektedirler. Boş ve soyut teranelere son verilmesi istenmişti, oysa bazı yoldaşlar bunları hâlâ inatla sürdürmektedir. Dogmatizmin bir kenara bırakılması istenmişti, oysa bazı yoldaşlar onu canlandırmaya çalışmaktadır. Sözün kısası, Altıncı Genel Toplantıda kabul edilen bu rapor, sanki ona bile karşı çıkan birçok kimsenin bir kulağından girmiş, öbür kulağından çıkmıştır.

Merkez Komitesi, basmakalıp Parti yazılarını, dogmatizmi ve benzerlerini derhal bir kenara atmamızı kararlaştırmış bulunuyor. Zaten ben de bu nedenle geldim ve uzun uzadıya konuştum. Yoldaşların

söylediklerimi yeniden düşüneceklerini ve tahlil edeceklerini ve ayrıca her yoldaşında kendi özel durumunu tahlil edeceğini umarım. Herkeskendini iyice incelemeli ve açıklığa kavuşturduğu ve gerçekten üzerinden attığı bütün zaaflarını yakın arkadaşlarıyla ve çevresindeki yoldaşlarla bir kere daha konuşmalıdır.

NOTLAR

1. Basmakalıp Parti yazısı için. -Partinin Çalışma Tarzını Düzeltelim- adlı yazının birinci notuna bakınız.

2. Lu Sun bütün eserlerinde, eski olsun, yeni olsun bütün basmakalıp yazılara karşı çıkar. Yabancı basmakalıp yazılar, 4 Mayıs Hareketinden sonra dar görüşlü birtakım burjuva ve küçük burjuva aydınlar tarafından geliştirilmiş veyaygınlaştırılmış ve devrimci kültür işçileri arasında da uzun bir süre varlığını sürdürmüştü. Lu Sun. birçok yazısında, devrimci kültür işçileri arasında rastlanan yabancı basmakalıp yazılarla mücadele etmiş ve onları şöyle mahkumetmiştir:

Eski olsun, yeni olsun, bütün basmakalıp yazılar süprülüp atılmalıdır.... Sözgelimi, eğer bir kimsenin bütün yapabildiği, -hakaretler savurmak-, -tehdit etmek- ve -hüküm vermek-ten ibaretse ve her gün ortaya çıkanyeni olguları ve olayları yorumlamak için bilimden çıkarılan formülleri belirli ve somut bir biçimde kullanmak yerine, sadece eski formülleri kopya etmekle yetiniyor ve onları hiç bir ayırım yapmadan bütün olgulara uyguluyorsa, bu da bir çeşit basmakalıpçılıktır. (-Gösteriye Son Vermek-e ek olarak, -Çu Siyu-Siya'nın Mektubuna Cevap-.)

3. -Hiç Şüphesiz, Hakaretler ve Tehditler Savurmak Mücadele Etmek Değildir- adlı yazı 1932'de yazılmıştır ve Karışık Lehçeler (Lu Sun, Bütün Eserler, Çince bas., 1957, Cilt V) adlı derlemede bulunmaktadır.

4. Bkz. Sovyetler Birliği Komünist Partisi (Bolşevik) Tarihi, Kısa Ders, Aydınlık Yayınları, Eylül 1975. s. 35-36.

5. Georgi Dimitrov, -İşçi Sınıfının Faşizme Karşı Birliği-. Seçme Yazılar ve Konuşmalar, İng. bas., Lawrence and Wishart, Londra, 1951, ss. 116-17.

6. Aynı yerde, ss. 132-33.

7. Aynı yerde, s. 135.

8. Kepçe, Sol-Kanat Çin Yazarları Birliğinin 1931 ve 1932 yıllarında yayınladığı aylık bir dergidir. -Kepçenin Sorduğu Soruya Cevap", İki Yürek adlı derlemede bulunmaktadır. (Lu Sun. Bütün Eserler, Çince bas.. Cilt IV).

9. Konfüçyüs'ün Seçme Eserleri nden, V. Kitap, -Gungyeh Cang-

10. Han Yu (768-824), Tang Hanedanı döneminin ünlü bir Çin yazarıydı. -Bilim Adamının Savunması* adlı denemesinde, "Bir iş, üzerinde düşünülerek başarılı, üzerinde düşünülmezse başarılmaz,- diye yazmıştı.

(Birçok yoldaş arasında, 'teorisyen' ve 'aydın' konusundaki bulanık düşüncelerin yanısıra, her gün dillerinden düşürmedikleri bir deyim olan 'teori ile pratiği birleştirme' konusunda da bulanık bir düşünce var. Bunlar durmadan 'birleştirmek'ten söz ediyor, ama aslında 'koparma'yı kastediyorlar, çünkü birleştirmek için en ufak bir çaba göstermiyorlar. Marksist-Leninist teori, Çin devriminin

pratiğiylenasıl birleştirilmelidir? Yaygın bir deyimle, 'oku hedefegöndererek'. Hedef için ok neyse, Çin devrimi için de Marksizm-Leninizm odur. Oysa bazı yoldaşlar 'oku hedefe göndermiyor', rastgele atıyorlar. Böyleleri devrime zararlı olabilir. Bazıları da 'Ne güzel ok! Ne güzel ok!' (diye bağırarak okuokşuyor, ama hiç bir zaman atmak istemiyorlar. Böylelerisadece birer antika meraklısıdır ve devrimle uzak yakın hiçbir ilişkileri yoktur. Marksizm-Leninizm okunu Çin devrimihedefine göndermek gerekir. Bu nokta açıklığa kavuşturulmadıkça, Partimizin teorik düzeyi hiç bir zaman yükseltilemez ve Çin devrimi hiç bir zaman zafere ulaşamaz."